

Raport
zespołu oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 15-17 kwietnia 2010 r.
na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego
dotyczącej oceny jakości kształcenia na kierunku „prawo”
na poziomie jednolitych studiów magisterskich

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

Wizytację przeprowadził Zespół Oceniający w składzie: dr hab. Stanisław Leszek Stadniczeńko (przewodniczący, członek PKA), dr hab. Andrzej Korybski (ekspert PKA), dr Piotr Sitniewski (członek PKA), mgr Adam Szot (ekspert ds. formalno – prawnych PKA), Tomasz Lewiński (przedstawiciel PSRP, ekspert PKA).

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Państwowa Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Władze Uczelni stworzyły bardzo dobre warunki do pracy zespołu wizytującego.

Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię Raportu Samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji dotyczącej: organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, jego pracownikami i studentami ocenianego kierunku oraz przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

Uniwersytet Wrocławski we wszystkich swych sferach działalności opiera się na dwóch fundamentalnych wartościach: prawdzie i wolności, wyrażając poglądy oraz akceptując ducha i podstawowe zasady wyrażone w bolońskiej „Magna Carta Uniwersytetów Europejskich”. W swej działalności nawiązuje do wielowiekowych polskich i europejskich tradycji akademickich. Utrzymuje ścisłe związki z innymi uczelniami w regionie śląskim, w kraju i zagranicą uczestnicząc w pracach naukowo badawczych. Europejski charakter Uniwersytetu, jako uczelni otwartej i tolerancyjnej, dodatkowo podkreśla jego położenie kulturowe i geograficzne na pograniczu trzech kultur: polskiej, czeskiej i niemieckiej. Chroni i rozpowszechnia dorobek pokoleń oraz wnosi własny, niejednokrotnie oryginalny wkład do kultury przez twórczą pracę badawczą i rozwijanie kształcenia. Uniwersytet Wrocławski spełnia swoją misję w szczególności poprzez prowadzenie badań naukowych, kształcenie, ochronę, pielęgnowanie o kontynuację dziedzictwa intelektualnego przeszłości, zachowanie autonomii akademickiej i niezależności politycznej, które służą budowaniu społeczeństwa demokratycznego opartego na uniwersalnych prawach człowieka. Stwarza szeroką współpracę z partnerami zagranicznymi w działalności naukowo - badawczo – dydaktycznej, wymianę pracowników i studentów. Stwarza studentom możliwości uczestniczenia w życiu uczelni poprzez wspieranie ich działalności samorządowej, naukowej i kulturalnej. Misję swoją realizuje poprzez troskę o uczynienie z uczelni miejsca spotkań i wymiany myśli naukowych i twórczych stając się źródłem życia intelektualnego dla miasta, regionu i kraju.

W celach strategicznych uczelni znajdują się zadania związane z podniesieniem poziomu badań naukowych oraz wzmocnienie oraz rozwój kadry naukowo – dydaktycznej uczelni, podniesienie jakości kształcenia, zwiększenie atrakcyjności poprzez rozwijanie oferty dydaktycznej, poprawę warunków kształcenia i prowadzenia badań naukowych. W wytyczonych celach znajduje się również aktywne uczestnictwo Uniwersytetu w rozwoju Dolnego Śląska i Polski oraz integracja społeczności akademickiej Wrocławia i Śląska poprzez zacieśnianie współpracy dydaktycznej i naukowej z uczelniami. Wyzwaniem strategicznym jest pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania i usprawnianie procesu zarządzania Uniwersytetem.

Władze Uniwersytetu Wrocławskiego czytelnie i z właściwymi sobie akcentami określiły misję Uczelni w środowisku, określając poczesne swe miejsce na rynku

edukacyjnym. Wskazuje na nieprzemijające wartości i ich kultywowanie w przyszłości w działalności naukowej, badawczej i dydaktycznej, podkreślając zachowanie autonomii akademickiej i niezależności politycznej. Docenia się również znaczenie ocenianego kierunku studiów, które wyrażone jest w misji i wyzwaniach stojących przed Wydziałem Prawa, Administracji i Ekonomii.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Organy Uczelni oraz Wydziału zostały powołane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Skład Senatu oraz Rady Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii jest zgodny z przepisami powszechnie obowiązującymi oraz Statutem Uczelni.

Zakres spraw regulowanych uchwałami Senatu jest zgodny z jego statutowymi oraz ustawowymi kompetencjami. Senat wywiązał się z obowiązku ustawowego w zakresie art. 169 ust. 2 ustalając warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach, podając uchwałę do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy i przesyłając ją ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego.

Senat wywiązał się także z obowiązku wynikającego z art. 130 ust. 2 ustawy, tj. określił zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych. Wysokość pensum dydaktycznego została określona w sposób zgodny z art. 130 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

Rektor jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy na podstawie mianowania i w prawidłowy sposób wywiązuje się z obowiązków wynikających z art. 35 ust. 1 ustawy.

Opłaty za wydawane dokumenty zostały ustalone przez Rektora zgodnie z dyspozycją § 20 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634 z późn. zm.).

Rada Wydziału wywiązuje się z obowiązków ustawowych przewidzianych art. 68 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym dla podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, uchwalając plany studiów i programy nauczania dla poszczególnych kierunków.

Zgodnie z przepisami art. 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym Dziekan jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy (na podstawie mianowania).

Z obowiązku nakładanego w art. 130 ust. 5 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym na kierownika jednostki organizacyjnej, tj. ustalenia szczegółowego zakresu i wymiaru obowiązków nauczycieli akademickich, wywiązują się kierownicy katedr lub dyrektorzy instytutów (w przypadku gdy w ramach instytutu nie funkcjonuje katedra).

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii jest jednym z dziesięciu wydziałów w Uniwersytecie Wrocławskim. Obecna struktura Wydziału składa się z czterech Instytutów podzielonych na zakłady specjalistyczne (Instytut Historii Państwa i Prawa, Instytut Nauk Administracyjnych, Instytut Nauk Ekonomicznych oraz Instytut Prawa Cywilnego) oraz jedenastu Katedr (Katedra Doktryn Politycznych i Prawnych, Katedra Prawa Konstytucyjnego, Katedra Teorii i Filozofii Prawa, Katedra Prawa Międzynarodowego i Europejskiego, Katedra Prawa Finansowego, Katedra Prawa Karnego Materialnego, Katedra Postępowania Karnego, Katedra Kryminologii i Prawa Karnego Gospodarczego, Katedra Kryminalistyki, Katedra Prawa Karnego Wykonawczego, Katedra Prawa o Wykroczeniach i Karnego Skarbowego). Ponadto w strukturze Wydziału funkcjonuje Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej, Pracownia Ekspertyz Prawnych, Pracownia Nauczania w Językach Obcych, Pracownia Informatyczna, Studia Doktoranckie Nauk Prawnych i Biblioteka. Poszczególnymi Instytutami, Katedrami i Zakładami kierują samodzielni pracownicy naukowo dydaktyczni. **Struktura organizacyjna ocenianej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowo – dydaktycznych uznać należy za prawidłową, bowiem zabezpiecza zadania stawiane przed tą jednostką.** Władze Wydziału wpisując się w realizację misji i strategii Uniwersytetu w zakresie zarządzania tą jednostką planują dostosowanie struktur organizacyjnych oraz kwalifikacji pracowników administracji do nowych potrzeb i warunków działania. Zmierzają do rozwoju informatyzacji Wydziału (m.in. pełne wdrożenie USOSa). Utrzymanie tempa przygotowywania i wysokiej jakości doktoratów i habilitacji. Stworzenia systemu osiągnięć pracowników naukowych. Rozszerzenie zakresu i form uczestnictwa w projektach badawczych, w tym zagranicznych, tworzenie interdyscyplinarnych zespołów badawczych,

stałe doskonalenie planów studiów i programów nauczania w związku z rozwojem zawodów prawniczych „tradycyjnych” i „nietradycyjnych”. Uzupełnienie i uszczelnienie wydziałowego systemu zapewnienia jakości kształcenia, udział studentów w ewaluacji drogą elektroniczną. Sięganie po metody kształcenia na odległość oraz utrwalenie praktyki organizowania wydziałowych konferencji dydaktycznych.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	20 850	4 377	1 291	113
Studia niestacjonarne	15 717	6 515	183	88
Razem	36 567	10 892	1 474	201

Wnioski: Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych jest większa od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych. Osoby studiujące w formie stacjonarnej (nie uwzględniając uczestników studiów doktoranckich) stanowią ok. 57% ogółu. Tendencji ogólnouczelnianej nie powielają proporcje zaobserwowane w podstawowej jednostce organizacyjnej, gdzie studenci stacjonarni to ok. 40% wszystkich.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie prawa i w zakresie nauki o administracji.

Posiada także uprawnienia do kształcenia na kierunkach:

- administracja – studia I i II stopnia (pozytywna ocena PKA z 25 listopada 2004 r.),
- prawo – jednolite studia magisterskie (kierunek aktualnie po raz pierwszy oceniany przez PKA),
- ekonomia – studia I i II stopnia (pozytywna ocena PKA z 9 listopada 2006 r.),

Na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii prowadzone są również:

- stacjonarne studia doktoranckie (czteroletnie),

- niestacjonarne zaoczne studia doktoranckie (czteroletnie),

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
Jednolite studia magisterskie	I	281	794	1 075
	II	348	668	1 016
	III	466	791	1 257
	IV	294	625	919
	V	285	661	946
Razem		1 674	3 539	5 213

Wnioski: Dostrzegalne jest niesłabnące zainteresowanie studiami na kierunku „prawo”. Nawet biorąc pod uwagę odsiew następujący na kolejnych latach studiów można stwierdzić, iż popularność kierunku wzrasta. Zwiększa się także proporcjonalna przewaga studentów niestacjonarnych nad stacjonarnymi. Obecnie osoby studiujące w formie stacjonarnej stanowią ok. 32 % ogółu, a w formie niestacjonarnej ok. 68 %.

Dokonana analiza pozwala na stwierdzenie, iż spełnione są wymagania dotyczące spraw będących w kręgu zainteresowań tej części raportu. Organy Uczelni podejmują w sposób prawidłowy decyzje, zgodnie z ustawowymi i statutowymi kompetencjami. Uczelnia posiada możliwości realizacji misji, zamierzonych celów strategicznych w środowisku działania.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

- 1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia, tj. czy zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw, w tym umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie, a także czy przewidziano udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz uwzględniono potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.

Na Wydziale są aktualnie realizowane dwa programy i przygotowane odpowiednio do tych programów plany studiów. Pierwszy jest realizowany od roku akad. 2004/2005 i aktualnie dotyczy studentów III, IV i V roku studiów prawniczych. Drugi jest realizowany od roku akad. 2008/2009 i obejmuje aktualnie studentów I i II roku studiów prawniczych. Tzw. stary program studiów nieznacznie odbiega od wymogów określonych w Standardach kształcenia dla kierunku studiów: Prawo (zwłaszcza w odniesieniu do regulacji nauczania języków obcych oraz praktyk studenckich). Tzw. nowy program kształcenia zawiera rozwiniętą charakterystykę zakładanych kwalifikacji zawodowych absolwenta oraz spełnia w całości wymagania określone w Standardach. Zawiera ponadto zobowiązanie do takiego ukształtowania planów studiów i programów nauczania, jakie zapewni rzetelne przygotowanie do działalności zawodowej, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie oraz dostosowywania kwalifikacji absolwenta do potrzeb rynku pracy.

Określona w koncepcji studiów prawniczych sylwetka absolwenta jest w pełni zgodna z treściami określonymi w standardach kształcenia na kierunku: Prawo. Założone cele kształcenia oraz kompetencje absolwenta odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw. Absolwenci studiów prawniczych powinni posiadać umiejętność stosowania w praktyce uzyskanej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem. Do tej pory nie przewidziano zinstytucjonalizowanych form udziału pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia, jednakże w najbliższym czasie (od kolejnego roku akademickiego) władze Wydziału planują utworzyć ciało doradcze Rady Wydziału i Dziekana z udziałem lokalnych pracodawców. W ten sposób władze Wydziału zamierzają też dostosowywać kwalifikacje absolwentów do oczekiwań rynku pracy.

1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

Zasady rekrutacji i sposób selekcji kandydatów na studia prawnicze na Wydziale są zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami i nie odbiegają zasadniczo od zasad rekrutacji wdrożonych na innych, uniwersyteckich wydziałach prawa. Zasady te zostały jasno i jednoznacznie określone w odpowiedniej uchwale Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego (z 28 maja 2008 r.). Przyjęcie kandydatów na studia prawnicze następuje na podstawie postępowania rekrutacyjnego, uwzględniającego wyniki egzaminu maturalnego. Kandydaci z tzw. międzynarodową maturą (IB) uczestniczą w postępowaniu rekrutacyjnym, otrzymując punkty w liczbie równej maksymalnej liczbie punktów przewidzianych w rekrutacji dla normalnego trybu rekrutacyjnego, pomnożonej przez liczbę punktów uzyskanych na dyplomie IB. W odrębnym postępowaniu rekrutacyjnym biorą udział także kandydaci z tzw. „starą maturą”, kandydaci ze świadectwem maturalnym lub dyplomem ukończenia studiów wyższych uzyskanym za granicą. Z postępowania zwolnieni są laureaci i finaliści olimpiad centralnych ujętych w uchwale Senatu dla kierunku: Prawo, jednakże tylko w roku uzyskania świadectwa dojrzałości.

Analiza mechanizmu rekrutacyjnego prowadzi do wniosku, że selekcja sprzyja rekrutowaniu zdolnych kandydatów, dysponujących ponadprzeciętnymi możliwościami intelektualnymi. Wyniki rekrutacji w ostatnich kilku latach wskazują z kolei na to, że szczególnie uzdolnieni kandydaci trafiają przede wszystkim na studia stacjonarne, niemal dwukrotnie mniej liczne niż studia niestacjonarne (wg danych na 2009 rok: w proporcji 1674 studentów stacjonarnych do 3539 studentów niestacjonarnych). Także odsiew studentów niestacjonarnych jest znacznie wyższy niż w przypadku studentów stacjonarnych (por. pkt 2.2).

1.3 Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia, tj. czy przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, a także ocena spełnienia wymagań określonych w standardach, w tym analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi w czasie ich realizacji standardami.

Ocenie podlegają również: sekwencja przedmiotów, oferta zajęć do wyboru i stopień internacjonalizacji kształcenia.

Rozwiązania programowe umożliwiają, choć w różnym stopniu, osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia oraz odpowiednie ukształtowanie kwalifikacji zawodowych

absolwenta. W największym stopniu jest realizowany cel przekazania odpowiedniej wiedzy: zarówno o charakterze ogólnohumanistycznym, jak też z zakresu poszczególnych dziedzin prawoznawstwa oraz nauk pomocniczych prawoznawstwa. Bardzo duża jest oferta przedmiotów do wyboru, odbijająca szeroki zakres badań prowadzonych przez pracowników Wydziału i umożliwiająca studentom daleko posuniętą specjalizację zawodową. Studenci prawa mają możliwość znacznego wpływu na dobór treści programowych i kształtowanie tzw. indywidualnej ścieżki studiowania (poprzez prawo wyboru tzw. przedmiotów kursowych oraz przedmiotów do wyboru uchwalanych corocznie przez Radę Wydziału); relacja między treściami obowiązkowymi a treściami do wyboru wynosi jak (w przybliżeniu) cztery do jednego. W mniejszym stopniu są realizowane pozostałe cele, w tym kształtowanie niezbędnych, deklarowanych umiejętności zawodowych. Zasadniczy przedmiot, w ramach którego powinno odbywać się nabywanie takich umiejętności (Praktyka w klinice prawa) jest dostępny relatywnie małej grupie studentów IV i V roku.

Analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia realizowanych na Wydziale ze standardami kształcenia prowadzi do jednoznacznego wniosku, że bogata oferta programowa nie tylko zawiera wszystkie treści programowe przewidziane w standardach, ale znacznie je poszerza i wzbogaca. Sekwencja przedmiotów nie budzi zastrzeżeń, podobnie jak proporcjonalność rozlokowania poszczególnych przedmiotów kończonych egzaminami na poszczególne semestry i lata studiów. Oferta zajęć do wyboru jest bardzo obszerna i różnorodna; wykaz zajęć oferowanych studentom prawa w roku akad. 2009/2010 obejmuje około 440 przedmiotów, z czego ponad 300 to przedmioty kursowe i tzw. przedmioty do wyboru uchwalane corocznie przez Radę Wydziału.

Stopień internacjonalizacji kształcenia na studiach prawniczych nie jest jeszcze imponujący. Wydział oferuje 24 kursy w językach obcych, jednakże w praktyce przedmioty te są uruchamiane w znacznie skromniejszym stopniu, po pierwsze – z uwagi na małą liczbę studentów zagranicznych studiujących na Wydziale; po drugie – z uwagi na słabe zainteresowanie zajęciami w języku obcym ze strony polskich studentów. Należy zaznaczyć, że według oświadczenia władz Wydziału w roku akad. 2009/2010 cztery przedmioty (Doktryny polityczne i prawne, Wstęp do prawoznawstwa, Teoria i filozofia prawa, Prawo międzynarodowe publiczne) są wykładane równolegle w języku polskim i w języku obcym (z reguły angielskim bądź francuskim). W kolejnych latach ta grupa wykładów będzie się powiększać.

1.4 Ocena systemu ECTS.

Kształt i funkcjonowanie systemu ECTS na Wydziale należy ocenić pozytywnie. Proporcje punktowe pomiędzy poszczególnymi przedmiotami w zasadzie odpowiadają kryterium nakładu pracy studenta w przyswojenie treści programowych, przy czym ustalanie nakładu pracy studenta zostało uzależnione przede wszystkim od charakteru przedmiotu oraz liczby godzin. Propozycje dotyczące ustalenia liczby godzin dla danego przedmiotu zostały wypracowane przez Komisję Dydaktyczną i uchwalone przez Radę Wydziału wraz z wprowadzeniem nowego programu studiów w 2008 r. Zasady gromadzenia punktów kredytowych niezbędnych do zaliczenia roku studiów (60 punktów ECTS) nie budzą wątpliwości. Studenci nie zgłaszają zasadniczych zastrzeżeń do kształtu i funkcjonowania systemu punktów kredytowych na Wydziale. Szczegółowe rozwiązania dotyczące przyznawania punktów kredytowych zostały podane do wiadomości studentów; jest dostępny także internetowy przewodnik ECTS dotyczący studiów prawniczych.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej (z części studenckiej).

Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej: studenci prawa negatywnie oceniają dostępność do informacji związanych z tokiem i przebiegiem studiów. Główne zastrzeżenia dotyczą ubogiej zawartości strony internetowej Wydziału oraz znikomej dostępności sylabusów do poszczególnych przedmiotów. Studenci oczekują odpowiednio wcześniejszego podawania w sylabusach zasad zaliczenia poszczególnych przedmiotów (w tym obowiązkowej literatury) oraz określenia umiejętności, jakie mają być rezultatem zaliczenia przedmiotu. Podkreślają, że zasady zaliczenia przedmiotów są podawane z reguły dopiero wraz z rozpoczęciem zajęć, co utrudnia wcześniejsze dokonywanie wyborów przedmiotów fakultatywnych. Uwagi te dotyczą zarówno studentów stacjonarnych, jak też niestacjonarnych.

W ocenie studentów dostęp do wykładowców oraz pracowników prowadzących ćwiczenia, lektoraty, seminaria i konwersatoria nie jest utrudniony. Konsultacje odbywają się w ustalonych terminach; studenci nie mają zastrzeżeń dotyczących kontaktowania się z pracownikami naukowo-dydaktycznymi. Zwracają jednak uwagę, że pomocne byłoby dokładniejsze informowanie o dokonywanych zmianach terminów konsultacji na udostępnionych im stronach internetowych.

Pozytywna ocena studencka odnosi się do organizacji i pracy wydziałowej biblioteki, a także dostępu do urządzeń kserograficznych w bibliotece. Zastrzeżenia budzi jednak wysoka,

zdaniem studentów, cena za korzystanie z usług kserograficznych w bibliotece ogólnouniwersyteckiej.

Zastrzeżenia studentów dotyczą również funkcjonowania dziekanatu obsługującego studentów prawa, w tym zwłaszcza zdarzających się przypadków błędnego informowania o terminach egzaminów. Zastrzeżenia dotyczą także późnego wydawania kart egzaminacyjnych, co w drastycznych przypadkach może prowadzić do uniemożliwienia stawienia się na egzamin z uwagi na brak karty. Studenci zwrócili też uwagę na niewystarczające godziny pracy dziekanatu; godziny te powinny być lepiej dostosowane do sytuacji i potrzeb studentów stacjonarnych, jak też niestacjonarnych. Według studentów niestacjonarnych w czasie zajęć studentów niestacjonarnych dziekanat bywa zamknięty, uniemożliwiając im załatwianie istotnych spraw związanych z tokiem studiów.

Podsumowując: cele i koncepcja kształcenia, a także plany studiów na studiach prawniczych zasługują na pozytywną ocenę, zarówno z uwagi na ich zgodność ze standardami kształcenia na kierunku studiów: Prawo, jak też ze względu na bogatą zawartość programową oraz właściwe rozwiązania organizacyjne. Zasady rekrutacji na studia prawnicze odpowiadają wymogom prawa obowiązującego oraz tworzą sprawny mechanizm selekcji kandydatów na stacjonarne studia prawnicze, a także dostępu pozostałych kandydatów do niestacjonarnych studiów prawniczych. Rozwiązania programowe oraz plany studiów zasadniczo zapewniają zgodność procesu i efektów edukacji prawniczej z założonymi celami i koncepcją kształcenia. Funkcjonowanie systemu ECTS nie budzi zastrzeżeń. Opieka naukowa i dydaktyczna nad studentami zasadniczo funkcjonuje poprawnie, aczkolwiek jej poszczególne elementy wymagają korekty bądź poprawy.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Weryfikacja etapowych osiągnięć studentów odbywa się w ramach postanowień Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Wrocławskim, na zasadach ustalanych przez poszczególnych pracowników prowadzących poszczególne zajęcia. Informacja o zasadach zaliczenia przedmiotu, a także etapowych sprawdzianach wiedzy i umiejętności znajduje się przede wszystkim w sylabusach. Należy zwrócić uwagę na dość znaczne zróżnicowanie opisu zasad zaliczenia poszczególnych przedmiotów, zawartego w sylabusach. W części z nich opis ten jest rozwinięty i jednoznaczny (na przykład w sylabusach z zakresu prawa pracy,

odnośnie zaliczenia ćwiczeń i zaliczenia przedmiotu w formie egzaminu), w innych zaś zbyt lakoniczny, w istocie nie zawierający informacji wykraczającej poza ogólną treść planu studiów i programu kształcenia (na przykład w sylabusie z prawa administracyjnego o formie zaliczenia przedmiotu czytamy: „Zaliczenie ćwiczeń oraz egzaminu”). W większości sylabusów brak jest powiązania mechanizmu zaliczania ćwiczeń, seminariów, konwersatoriów oraz końcowego zaliczenia przedmiotu ze stosowanymi w trakcie zajęć metodami dydaktycznymi (jak jednostronna komunikacja w formie tradycyjnego wykładu bądź z wykorzystaniem metod aktywizujących lub interaktywnych, analiza przypadku, symulacja, wykorzystywanie środków audiowizualnych i elektronicznych etc.). W sylabusach brak jest też z reguły opisu oczekiwanej od studenta pracy własnej, a także rozliczania go z rzeczywiście wykonanej pracy własnej i jej efektów w ramach danego przedmiotu. Poza uwagami zgłoszonymi wyżej zasadniczo jednak studenci nie zgłaszają uwag krytycznych dotyczących zasad zaliczania etapowego i końcowego poszczególnych przedmiotów.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

Na Wydziale prowadzi się okresową analizę skali i przyczyn odsiewu studentów na poszczególnych latach studiów. Wnioski płynące z analizy dotyczą przede wszystkim traktowania pierwszego roku studiów jako zasadniczego selekcyjnego sita, zwłaszcza w odniesieniu do studiów niestacjonarnych. Władze Wydziału przyjmują do wiadomości fakt, iż część studentów I roku prawa nie jest w stanie sprostać stawianym im wymaganiom i dobrowolnie bądź w rezultacie niezaliczenia I roku rezygnuje ze studiów. Zdecydowanie mniej studentów niestacjonarnych rezygnuje ze studiów z powodu nieuiszczenia opłaty za studia. W przypadku studiów niestacjonarnych można zauważyć dysproporcję pomiędzy skreśleniami studentów studiujących wieczorowo oraz zaocznie; w porównaniu ze studentami studiującymi zaocznie znacznie mniej studentów wieczorowych rezygnuje ze studiów bądź zostaje skreślonych z uwagi na brak postępów w nauce lub niewniesienia wymaganej opłaty.

Liczbowa skala odsiewu na wszystkich kolejnych latach studiów jest mniej więcej równa liczbie studentów skreślonych ze studiów w trakcie bądź w wyniku niezaliczenia I roku studiów. I tak w przypadku studiów stacjonarnych po pierwszym roku studiów zostało skreślonych w roku akad. 2008/2009 39 osób, zaś suma skreśleń w odniesieniu do wszystkich pozostałych lat studiów wyniosła 41 osób; na studiach niestacjonarnych proporcja ta wyniosła odpowiednio 234 skreślenia do 336 skreśleń.

2.3. Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań zapobiegającym patologiom, a także losowo wybranych prac dyplomowych.

Zasady dyplomowania podlegają precyzyjnej i jednoznacznej regulacji w wewnętrznych aktach normatywnych: Regulaminie Studiów w Uniwersytecie Wrocławskim oraz uchwale nr 2 Rady Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii z dnia 19 stycznia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków ukończenia studiów pierwszego i drugiego stopnia, jednolitych magisterskich oraz formy egzaminu dyplomowego. Studenci prawa przygotowują prace magisterskie na seminarium magisterskim, prowadzonym zasadniczo przez samodzielnego pracownika naukowego (wyjątkowo przez pracownika ze stopniem naukowym doktora bądź specjalistę spoza Wydziału, za zgodą Dziekana i po zasięgnięciu opinii Rady Wydziału). Studenci mogą wybierać seminarium i osobę prowadzącą pracę magisterską, ale w ramach wykazu seminariów sporządzanego rokrocznie przez Dziekana oraz ustalonych limitów liczebności seminarium. Informacje o seminariach, limitach ich liczebności oraz osobach prowadzących poszczególne seminaria są dostępne na stronie internetowej Wydziału, a także na tablicach ogłoszeń w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Wydziału wyznaczonych do prowadzenia seminariów.

Tematy prac magisterskich (pozostające w ramach przedmiotowych działalności naukowo-dydaktycznej danej katedry) są wyznaczane przez prowadzącego seminarium bądź ustalane w porozumieniu z zainteresowanym studentem. Zatwierdzenie tematów prac należy do kompetencji promotora i musi nastąpić nie później niż na trzy semestry przed ukończeniem studiów. Jednym z podstawowych obowiązków promotora jest poinformowanie studentów przygotowujących pracę o zakazie popełniania plagiatu oraz odpowiedzialności prawnej związanej z popełnieniem plagiatu, a także kontrolowanie postępów studentów w przygotowywaniu pracy, w celu wyeliminowania możliwości popełnienia plagiatu. Pracę magisterską oceniają promotor i recenzent, na specjalnym formularzu. W przypadku, gdy promotorem pracy jest osoba ze stopniem doktora, recenzentem powinien być pracownik z tytułem profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego w zakresie obejmującym przedmiot pracy magisterskiej. Egzamin magisterski ma formę ustną i odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana, w składzie co najmniej trzyosobowym i z udziałem promotora oraz recenzenta. Student musi odpowiedzieć na trzy pytania: jedno z zakresu pracy magisterskiej oraz dwa losowane z zestawu pytań, uprzednio udostępnionych studentom.

Regulacje wewnętrzne określają szczegółowo zasady oceny odpowiedzi na poszczególne pytania oraz obliczania ostatecznego wyniku egzaminu magisterskiego.

Kontrola dokumentacji wybranych egzaminów magisterskich złożonych w latach 2008 i 2009 pozwala na wniosek, iż przedstawione wyżej zasady dyplomowania są zasadniczo przestrzegane. Zastrzeżenia dotyczą nierzadkich przypadków recenzowania prac magisterskich przez osoby ze stopniem doktora w sytuacji, gdy promotorem pracy jest również osoba ze stopniem doktora. Sporadycznie też zdarza się, że z pytań zadawanych studentowi aż dwa dotyczą problematyki objętej pracą magisterską. Należy podkreślić, że studenci nie zgłaszają zastrzeżeń zarówno co do kształtu rozwiązań dotyczących organizacji i przebiegu seminariów magisterskich, jak też przebiegu egzaminu magisterskiego i obliczania ostatecznego wyniku egzaminu.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

Opinie promotorów oraz recenzje prac magisterskich są w zdecydowanej większości rozwinięte i uzasadnione, aczkolwiek zdarzają się opinie zdawkowe, nadmiernie lakoniczne. Należy zwrócić uwagę na zdarzające się przypadki powierzania zarówno roli promotora, jak też recenzenta prac magisterskich nauczycielom akademickim ze stopniem doktora (przypadki takie dotyczą zarówno niestacjonarnych, jak też stacjonarnych studiów prawniczych. Zdarzają się prace o tematyce zbyt ogólnej.

Dobór promotorów i recenzentów prac magisterskich został dokonany z uwzględnieniem ich specjalizacji zawodowej. Sformułowania tytułów prac magisterskich z lat 2008 i 2009 nie budzą zastrzeżeń: dotyczą przedmiotu prawoznawstwa bądź dyscyplin pomocniczych prawoznawstwa, zaś zawarte w nich zagadnienia badawcze odpowiadają wymogom pracy dyplomowej. Opinie promotorów oraz recenzje prac magisterskich są w zdecydowanej większości rozwinięte i uzasadnione, aczkolwiek zdarzają się opinie zdawkowe, nadmiernie lakoniczne. Proponowane przez promotorów i recenzentów oceny prac magisterskich są w zdecydowanej większości – w opinii Zespołu Oceniającego – uzasadnione od strony merytorycznej oraz formalno-redakcyjnej. Przypadki zawyżania ocen są nieliczne, przy czym zawyżenia te są z reguły nieznaczne.

Należy zwrócić uwagę na zdarzające się przypadki powierzania zarówno roli promotora, jak też recenzenta prac magisterskich nauczycielom akademickim ze stopniem doktora. Zadawane pytania w trakcie egzaminów magisterskich z reguły odpowiadały schematowi:

dwa pytanie nie związane z tematyką pracy magisterskiej, mieszczące się w zakresie badawczym dyscypliny, w ramach której było prowadzone seminarium magisterskie; jedno pytanie nawiązujące bezpośrednio do tematyki pracy magisterskiej. Rzadko schemat ten ulegał zaburzeniom na korzyść zwiększania liczby pytań dotyczących tematyki pracy magisterskiej z jednego do dwóch.

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Efekty kształcenia zostały zdefiniowane w koncepcji kształcenia. Treści kształcenia, określone w rozwiązaniach programowych oraz szczegółowo rozwinięte w sylabusach do poszczególnych przedmiotów realizowanych na studiach prawniczych, kładą nacisk na uzyskanie wiedzy jako zasadniczego efektu kształcenia (por. też ocena zawarta w p. 1.1 oraz 1.3). Należy podkreślić, że zasób wiedzy uzyskiwanej przez studenta prawa w trakcie studiów odpowiada w pełni wymaganiom określonym w Standardach kształcenia, a ponadto stwarza dość duże możliwości kształtowania tzw. indywidualnej ścieżki kształcenia. Treści kształcenia realizowane w programie studiów prawniczych w dużo mniejszym stopniu dotyczą kształtowania deklarowanych umiejętności absolwenta studiów prawniczych.

Podsumowując: funkcjonujący na Wydziale program kształcenia umożliwia osiągnięcie pożądaných efektów kształcenia, a w tym przede wszystkim nabycie odpowiedniego zasobu wiedzy przez absolwentów, umożliwiającego dostęp do zawodów prawniczych, a także dalszą kontynuację kształcenia prawniczego. Rozwiązania w zakresie weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów funkcjonują prawidłowo i nie są kwestionowane przez studentów. Prawidłowo działające mechanizmy selekcji kandydatów na stacjonarne studia prawnicze zapewniają wysoką drożność studiowania; odsiew studentów jest niewielki. Mechanizm doboru kandydatów na studia niestacjonarne nie zapewnia już przyjmowania najlepszych kandydatów, w związku z czym rolę selekcyjnego sita pełni pierwszy rok studiów. Zasady dyplomowania, w tym organizacji i funkcjonowania seminariów magisterskich, nie budzą zastrzeżeń i są akceptowane przez studentów.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie

informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

Ocena stosowanych metod dydaktycznych (z uwzględnieniem metod i technik kształcenia na odległość i technologii informatycznych, zakresu i treści pracy własnej studenta, innowacyjności prowadzonych zajęć dydaktycznych, potrzeb osób niepełnosprawnych).

Analiza treści sylabusów do przedmiotów realizowanych na studiach prawniczych, wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych oraz informacje uzyskane od studentów pozwalają na wysunięcie wniosku o przewadze tradycyjnych metod dydaktycznych (zwłaszcza w odniesieniu do wykładów). Pomimo wyposażenia części sal wykładowych w sprzęt audiowizualny, większość wykładowców nie wykorzystuje istniejących w tym zakresie możliwości, poprzestając na jednostronnym, ustnym referowaniu zagadnień objętych wykładem (z ewentualnym użyciem tablicy wykładowej oraz odsyłaniem do zalecanych źródeł prawa). Należy podkreślić, że pewna część wykładów jest prowadzona przez nauczycieli akademickich posiadających praktykę w odpowiednich zawodach prawniczych lub w komisjach kodyfikacyjnych, co ma wpływ na sposób referowania zagadnień (często z wykorzystaniem kazusów sądowych bądź przykładów konkretnych procesów legislacyjnych). Wykłady interaktywne należą do rzadkości. Metody aktywizujące są znacznie częściej stosowane w ramach ćwiczeń, konwersatoriów i seminariów. Zawarte w Raporcie Samooceny stwierdzenie, że „Podstawowym założeniem metodyki zajęć jest łączenie wiedzy teoretycznej ze znajomością praktycznych aspektów tworzenia i stosowania prawa” (s. 24), jest jednak do tej pory - w świetle analizy treści sylabusów oraz opinii studentów - realizowane jedynie w małej części zajęć dydaktycznych.

Rzeczywista proporcja liczby godzin zajęć realizowanych w formie wykładów oraz w innych formach, umożliwiających aktywizację studentów, spełnia z naddatkiem wymogi określone w standardach kształcenia. Wynosi ona w przybliżeniu 50:50 zarówno na studiach stacjonarnych, jak też niestacjonarnych, podczas gdy standardy wymagają, aby co najmniej 30% zajęć było realizowanych w innych formach niż wykład (należy jednak zauważyć, że uruchomienie zajęć na studiach niestacjonarnych realizowanych w innej formie niż wykład, wymaga zebrania odpowiedniej grupy zainteresowanych studentów, co często okazuje się niewykonalne i w praktyce pozbawia studentów możliwości udziału w takich zajęciach).

Wydział znajduje się w trakcie procesu uruchamiania metod i technik kształcenia na odległość. Istniejące aktualnie możliwości w tym zakresie dotyczą przede wszystkim internetowego kontaktu konsultacyjnego studentów z pracownikami prowadzącymi zajęcia

dydaktyczne. W praktyce taki kontakt odnosi się do prac prowadzonych w ramach seminariów, rzadziej ćwiczeń. Wydział nie stworzył do tej pory możliwości zdalnego studiowania prawa, aczkolwiek stworzenie możliwości częściowej realizacji procesu dydaktycznego w drodze zdalnego studiowania prawa jest jednym z perspektywicznych zamierzeń Władz Dziekańskich Wydziału.

Budynki oddane do dyspozycji Wydziału i znajdujące się w nich sale dydaktyczne są zasadniczo dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, aczkolwiek w praktyce komunikacja pomiędzy poszczególnymi budynkami, w których są prowadzone zajęcia dydaktyczne, może stwarzać osobom niepełnosprawnym pewne trudności. Liczba osób niepełnosprawnych studiujących prawo na Wydziale wynosi aktualnie 59. Aczkolwiek nie zgłaszają one zasadniczych zastrzeżeń dotyczących warunków studiowania na Wydziale, to jednak władze Wydziału dostrzegają problem „niedostatecznego przełamania barier architektonicznych utrudniających studiowanie osobom niepełnosprawnym” (s. 41 Raportu Samooceny) i deklarują działania na rzecz dalszej poprawy warunków studiowania osób niepełnosprawnych.

W części sylabusów są określone wymagania dotyczące nakładu pracy własnej studenta jako warunku zaliczenia przedmiotu. Wymagania takie mają z reguły postać kontrolowanego zapoznania się studenta z zalecaną literaturą przedmiotu, ewentualnie przygotowania pracy kontrolnej. Udział pracy własnej w największym stopniu jest wymagany w trakcie prac seminaryjnych.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Przedstawiona Zespołowi Wizytującemu dokumentacja zawiera komplet sylabusów do przedmiotów realizowanych na studiach stacjonarnych niestacjonarnych. Sylabusy zostały przygotowane według ujednoliconego schematu obejmującego wszystkie wymagane elementy treściowe. Opis poszczególnych elementów treściowych, zwłaszcza takich jak cele przedmiotu, treści merytoryczne, zakres wiedzy, umiejętności i postaw niezbędnych do zaliczenia przedmiotu, określenie formy zaliczenia oraz literatura przedmiotu - jest jednak bardzo zróżnicowany. W sporej części sylabusów opis ten jest niezwykle lakoniczny, w innych natomiast bardzo rozbudowany i szczegółowy. Generalnie zbyt lakoniczne są opisy określające zakres wiedzy i umiejętności niezbędnych do zaliczenia przedmiotu, a także formę zaliczenia przedmiotu.

Dostępność sylabusów w trakcie wizytacji nie budziła zastrzeżeń. Sylabusy były dostępne we właściwych dziekanatach, a także na stronie internetowej Wydziału. Studenci zgłosili jednak uwagi krytyczne dotyczące dostępności sylabusów, zwłaszcza w odniesieniu do listy przedmiotów do wyboru, uchwalanych corocznie przez Radę Wydziału (por. też uwagi krytyczne studentów zawarte w p. 1.5).

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Wymogi dotyczące praktyk, określone w standardach kształcenia, są w pełni realizowane w odniesieniu do studentów studiujących według tzw. nowego programu studiów (a zatem od roku akad. 2008/2009). Tych studentów obowiązuje uchwała nr 2/2010 r. Rady Wydziału z dnia 25 stycznia 2010 r. w sprawie regulaminu praktyk studenckich. Obowiązkowa praktyka w wymiarze nie mniejszym niż 15 dni roboczych (w standardach kształcenia wymiar ten jest określony jako nie krótszy niż 3 tygodnie) jest zaplanowana na okres od zakończonego czwartego do końca dziewiątego semestru studiów. Władze Wydziału są w trakcie końcowych prac nad uruchomieniem systemu praktyk dla studentów kończących drugi rok studiów w roku akad. 2009/2010. System umożliwia organizację praktyk w następujących trybach: na podstawie porozumień zawartych przez Wydział z organami administracji publicznej, sądami, prokuratorami oraz innymi podmiotami zapewniającymi realizację programu i celów praktyki; na podstawie porozumienia zawartego przez zainteresowanego studenta z wybranym przez niego zakładem pracy lub instytucją, zaakceptowanego przez pełnomocnika Dziekana ds. praktyk. Aktualnie władze Wydziału są w trakcie zawierania porozumień z kilkoma instytucjami, zaś jeszcze przed wakacjami miejsca i terminy praktyk wakacyjnych mają być udostępnione studentom, którzy zaliczyli II rok studiów. W kolejnym roku akademickim system zapisów na praktyki ma być w pełni z informatyzowany.

Dla pozostałych studentów, studiujących według tzw. starego programu studiów, praktyka studencka nie została ujęta w programie studiów. Nie jest zatem obowiązkowa, zaś jej odbycie jest dokumentowane w suplemencie do dyplomu ukończenia studiów. W stosunku do studentów decydujących się na odbycie praktyki, stosuje się ogólnouniwersyteckie zasady odbywania praktyk studenckich. Zgodnie z tymi zasadami Wydział zawierał porozumienie z organizatorem praktyki i kierował zainteresowanego studenta na praktykę do konkretnego zakładu pracy, w terminie i na okres wynikający z porozumienia. Przewidywana jest zmiana zarządzenia Rektora Uniwersytetu z 12.06.2006 r. w sprawie organizacji praktyk zawodowych przewidzianych w standardach kształcenia. Wychodząc naprzeciw tym

zmianom, Wydział zamierza powołać opiekunów praktyk na poszczególnych kierunkach studiów, podpisać porozumienia w sprawie odbywania praktyk studenckich z jak największą liczbą organów administracji publicznej, sądami, prokuraturami, korporacjami zawodów prawniczych z Województwa Dolnośląskiego. Zapewnić wszystkim studentom w ramach zawartych porozumień realizację praktyk wakacyjnych jak i śródrocznych wprowadzając jednocześnie pełną informatyzację zapisów na praktyki.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów).

Ocena organizacji studiów jest zdecydowanie pozytywna. Rozkład czasowy zajęć dla studentów stacjonarnych i niestacjonarnych jest zaplanowany racjonalnie, z uwzględnieniem wymogów higieny pracy umysłowej, w tym niezbędnych przerw między poszczególnymi zajęciami. Bloki zajęć dla studentów niestacjonarnych nie przekraczają w zasadzie 4 godzin. Sesje egzaminacyjne są organizowane z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym, zaś przedstawiciele samorządu studenckiego mają możliwość współuczestniczenia w ustalaniu terminów egzaminów. Obciążenia studentów (zarówno co do globalnego wymiaru godzin na studiach prawniczych, jak też obciążenia godzinowego i liczby egzaminów w poszczególnych latach i semestrach studiów) nie budzą zastrzeżeń; studenci nie zgłosili uwag krytycznych związanych z organizacją toku studiów, rozplanowaniem i przebiegiem sesji egzaminacyjnych (z wyjątkiem uwagi krytycznej dotyczącej zbyt późnego wydawania kart egzaminacyjnych, odnotowanej w p. 2.1).

3.5 Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych wypadła pozytywnie. Zajęcia odbywały się w wyznaczonych terminach i salach dydaktycznych, zgodnie z harmonogramem zajęć. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia byli bardzo dobrze przygotowani merytorycznie do prowadzenia zajęć na tematy wynikające z harmonogramu realizacji danego przedmiotu, dostępnego dla studentów poprzez odpowiednie sylabusy. Studenci pytani o ocenę stopnia przygotowania prowadzącego zajęcia nauczyciela, a także umiejętność zainteresowania przedmiotem zajęć oraz informację o wymaganiach zaliczeniowych i sposobie uzyskania zaliczenia, wypowiadali się zdecydowanie pozytywnie.

Podsumowując: organizacja i realizacja procesu dydaktycznego zasługuje na jednoznacznie pozytywną, pomimo drobnych uwag krytycznych zgłaszanych przez

studentów. Ocena pozytywna nie oznacza, że brak jest problemów wymagających rozwiązania bądź ulepszenia. Problemy te są znane władzom Wydziału, zaś działania na rzecz ich rozwiązania są planowane w najbliższej przyszłości. Należą do nich m. in. : prace nad wdrożeniem platformy e-learningu (aktualnie przygotowywane są pakiety informatyczne poszczególnych przedmiotów realizowanych na studiach prawniczych; prace nad elektronicznym systemem zapisów na przedmioty do wyboru, terminy egzaminów w sesji egzaminacyjnej i praktyki; ulepszanie dostosowania budynków i sal dydaktycznych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Wnioski:

Ocena koncepcji kształcenia, realizowanej na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii wypada zdecydowanie pozytywnie, w każdym punkcie podlegającym ocenie. Wydział dysponuje pełnymi możliwościami programowymi, osiągania zamierzonych celów kształcenia. Ocenę taką potwierdzają generalnie także studenci prawa, pytani o warunki studiowania na Wydziale. Opis poszczególnych elementów treściowych, zwłaszcza takich jak cele przedmiotu, treści merytoryczne, zakres wiedzy i umiejętności i postaw niezbędnych do zaliczenia przedmiotu, określenie formy zaliczenia oraz literatura przedmiotu - jest jednak bardzo zróżnicowany

Studenci zgłosili jednak uwagi krytyczne dotyczące dostępności sylabusów, zwłaszcza w odniesieniu do listy przedmiotów do wyboru.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

§ 3 rozporządzenia MNiSW w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków (...) z dnia 12 lipca 2007 r. (Dz.U. Nr 164, poz. 1166) zobowiązuje Uczelnie do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, i w tym celu obliguje do tworzenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia odnosząca się do:

1) struktury organizacyjnej wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz stosowanej polityki i procedur w zakresie zapewnienia jakości,

Do udoskonalenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia powinna przyczynić się uchwała Nr 5/2010 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 27 stycznia 2010 r. w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących uchwalania planów studiów i programów nauczania oraz programów i planów studiów podyplomowych oraz kursów dokształcających. Zgodnie z postanowieniami tej uchwały Rada Wydziału ma obowiązek dostosowania planów i programów nauczania dla kierunków/specjalności/specjalizacji studiów prowadzonych w UWr. do wymogów określonych w wytycznych najpóźniej do końca czerwca 2010 r., w odniesieniu do pierwszego roku studiów w roku akademickim 2010/2011. Natomiast kształcenie na wyższych latach studiów odbywa się na zasadach dotychczasowych, z tym że rada wydziału może dostosować plan studiów i program nauczania na danym kierunku/specjalności/specjalizacji studiów realizowany na wyższych latach studiów do wymogów określonych w uchwale.

Przedmiotowa uchwała Senatu stanowi konglomerat regulacji prawnych rangi ustawowej i rozporządzeń wykonawczych, a dotyczących zasad zarządzania procesem jakości kształcenia w uczelni wyższej. Uchwała Senatu stanowi zebranie w jednym miejscu wszystkich prawnych uwarunkowań dotyczących zasad prowadzenia kształcenia w świetle obowiązujących standardów.

W związku z faktem podjęcia uchwały przez Senat, dziekan WPAiE powołał komisję złożoną z pracowników i studentów, której zadaniem jest przygotowanie odpowiednich zmian w planach studiów i programach nauczania, i która po wykonaniu tego zadania przekształci się w Wydziałową Komisję Zapewnienia Jakości Kształcenia. Jak do tej pory praca Komisji obejmują dokonywanie zmian w zakresie planów i programów studiów.

Ze spotkań z kadrami w trakcie wizytacji można wysnuć wniosek, że chyba dość słabo znany jest fakt istnienia tej komisji, a szczególnie fakt, iż to właśnie ta komisja ma zadanie

reagować na pojawiające się uwagi dotyczące programu studiów, których część przedstawiona była w trakcie spotkania. Pojawiające się w trakcie spotkania pytania dotyczące zasadności ankietyzacji, świadczą o braku należytego przepływu informacji pomiędzy komisją a środowiskiem uczonych zatrudnionych na WPAiE.

Z punktu widzenia podjętych działań w sferze organizacyjno strukturalnej wydaje się, że podjęte kroki są właściwe i zmierzają we właściwym kierunku. Władze WPAiE powinny jednak w jak najszerszym zakresie informować wszystkich członków społeczności akademickiej tego wydziału o potrzebie włączenia się w działania Komisji. Można rozważyć możliwość zapewnienia kontaktu z członkami komisji za pośrednictwem istniejących aplikacji na stronie internetowej. Działania Władz Wydziału powinny zmierzać do przekonania zatrudnionych nauczycieli akademickich o ciągłej potrzebie poprawy jakości nauczania, a to oznacza min. konieczność monitorowania tego procesu na bieżąco. Warto również zobowiązać kierowników zakładów do przeprowadzenia dyskusji na temat potrzeb zmian w zakresie wdrożenia całościowego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

2) okresowych przeglądów planów i programów nauczania oraz ich efektów (np. adekwatności konstrukcji oraz treści realizowanych planów i programów nauczania w kontekście zamierzonych efektów kształcenia, uwzględnienie specyfiki poziomów kształcenia i form studiów, formalnych procedur zatwierdzania programów nauczania, udziału studentów w działaniach dotyczących zapewnienia jakości, opinii zwrotnych od pracodawców, przedstawicieli rynku pracy oraz innych organizacji),

Jak informuje Uczelnia w raporcie samooceny, okresowe przeglądy planów i programów nauczania oraz ich efektów zapewniają stosowane procedury ich tworzenia i zmieniania. Proces ten przebiega na kilku poziomach i uczestniczą w nim różne gremia. Zaczyna się w zakładach i katedrach, które przygotowują odpowiednie wnioski wraz z uzasadnieniem. Zgłoszone wnioski są następnie opiniowane wstępnie pod względem celowości przez kolegium dziekańskie. Po uzyskaniu pozytywnej opinii wnioski kierowane są do Komisji Dydaktycznej. W uzasadnionych przypadkach Przewodniczący Komisji Dydaktycznej może zaprosić do udziału w jej posiedzeniu autorów wniosku lub zasięgnąć opinii innych specjalistów z danej dziedziny. Komisja Dydaktyczna po zapoznaniu się z wnioskami i opinią kolegium dziekańskiego przedstawioną przez odpowiedniego prodziekana, a także po wysłuchaniu autorów lub zapoznaniu się z opiniami innych specjalistów, dokonuje wszechstronnej oceny zgłoszonej propozycji. Następnie wnioski trafiają na Radę Wydziału, która po zapoznaniu się z opinią Komisji Dydaktycznej i dyskusji

podejmuje decyzję o ich przyjęciu. Zarówno w obradach Komisji Dydaktycznej, jak i Rady Wydziału biorą udział z prawem głosu przedstawiciele studentów.

Z przeprowadzonych rozmów w trakcie wizytacji wynika, że system przygotowywania planów i programów studiów nie wykazuje współpracy ze środowiskiem pracodawców. Uczelnia powinna przedsięwziąć w tym zakresie przeprowadzenie badań wśród potencjalnych pracodawców, w zakresie oczekiwań co do oferty kształcenia na kierunku *prawo*. Dodatkowo Uczelnia powinna śledzić los absolwentów, poprzez utrzymywanie kontaktu za pośrednictwem chociażby stowarzyszenia absolwentów. Stowarzyszenie Absolwentów WPAiE „Uniwersytecka” istnieje, zostało niedawno zarejestrowane w KRS (24.02.2010 r.), jednak działa zbyt krótko by tego typu działania móc podjąć. Wprawdzie w celach swoich stowarzyszenie przewiduje w tym zakresie jedynie „promowanie najzdolniejszych studentów i pomoc w ich aktywizacji zawodowej” (§ 6 pkt 4), co nie przeszkadza w prowadzeniu tego typu działań we współpracy z potencjalnymi pracodawcami.

Z informacji uzyskanych w trakcie wizytacji wynika, że prowadzenie wykładów przez osoby ze stopniem doktora jest raczej zasadą niżeli czymś wyjątkowym. Uchwała Rady Wydziału PAiE z dnia 28.09.2009 r. (Nr 25d/2009 r.) zawiera upoważnienie dla 110 (stu dziesięciu) doktorów do prowadzenia wykładów w roku akademickim 2009/2010. Samo w sobie prowadzenie wykładów przez osoby ze stopniem doktora nie jest czymś złym, szczególnie gdy dana osoba specjalizuje się w wąskiej dziedzinie i pragnie prezentować wykład specjalizacyjny. Jednak nie może takie upoważnienie przybierać charakteru generalnego. Sprawy te powinny być najpierw przedmiotem analizy gremiów kolegialnych w zakładach, uzyskać opinie pracowników samodzielnych, by potem być przedmiotem głosowania na forum Rady Wydziału. Pozostaje pytaniem otwartym czy na kierunku *prawo* powinna o tym decydować aż Rada Wydziału, czy nie lepiej by było pozostawić te kwestie decyzji Rad Instytutów, czy też ciał kolegialnych w Katedrach. W tak generalnym upoważnieniu trudno jest odnaleźć jakiekolwiek elementy indywidualnego podejścia do upoważnienia.

Generalnym brakiem programu nauczania na kierunku *prawo* jest brak jakichkolwiek specjalności. Przedmioty do wyboru uchwalane co roku przez Radę Wydziału wykazują silne nacechowanie prawnicze. Czego nie da się uniknąć skoro oba kierunki *prawo* i *administracja* współistnieją na jednym wydziale, co powoduje, że w sposób naturalny następuje przepływ kadry pomiędzy oboma kierunkami. Niemniej jednak Uczelnia powinna wypracować stosowne specjalności, i to właśnie z poważnym udziałem opinii lokalnych pracodawców. Właściwym byłoby przeprowadzenie badań ankietowych wśród lokalnych urzędów

administracji samorządowej, jakiego konkretnie absolwenta kierunku *administracja* brakuje na lokalnym rynku. Biorąc pod uwagę wyniki tego typu badań, należy konstruować odpowiednie specjalności. W tym zakresie jednak Uczelnia nie wykazuje żadnej aktywności. Przyczyną tego może być niestety masowość kształcenia.

3) oceniania studentów (np. stosowanych form i kryteriów weryfikacji wiedzy oraz oceny wyników kształcenia),

Na kierunku *prawo* obowiązuje system oceniania studentów, którego podstawowe zasady można by określić mianem „tradycyjnych”. Wobec bardzo dużej liczby studentów znakomita większość przedmiotów kończy się egzaminem pisemnym, i są to w dużej mierze egzaminy testowe. Jak twierdzą Władze Uczelni w raporcie samooceny, w ostatnich latach można obserwować pewien renesans egzaminów ustnych (np. z Historii Powszechnej Państwa i Prawa, Prawa Finansowego). Wyniki każdej sesji egzaminacyjnej oceniane są przez kolegium dziekańskie. Z oceną kolegium dziekan zapoznaje Radę Wydziału na jej posiedzeniu.

Trzeba pamiętać, że bardzo duża liczba studentów (36.567) na kierunku *prawo* w sposób naturalny eliminuje możliwość indywidualnego, ustnego podejścia do kwestii egzaminowania. Jest to ogólnopolskie zjawisko, choć występujące z różnym nasileniem. Istnieją nadal uczelnie publiczne, które kształcą niewielkie liczby studentów, co zapewnia bezpośredni kontakt i pielęgnuje stosunek Mistrz – Uczeń.

Trzeba przyznać, że Władze WPAiE przywiązują należytą uwagę do zapewnienia warunków uczciwego przeprowadzania sprawdzianów wiedzy. W związku z tym zakupione zostały urządzenia służące do wykrywania w czasie egzaminów i zaliczeń pracujących urządzeń komunikacji elektronicznej. W tym zakresie wydane zostało zarządzenie Dziekana Nr 1/2010 z dnia 29 stycznia 2010 r. w sprawie warunków przeprowadzania egzaminów (zaliczania ćwiczeń). Wynika z niego całkowity zakaz używania przez studenta w trakcie egzaminu (zaliczenia ćwiczeń) niedozwolonych materiałów pomocniczych czy środków technicznych. Student w razie złamania zakazu nie otrzymuje żadnej oceny, lecz traci prawo do tego terminu. W razie zakwestionowania sankcji student może w ciągu 3 dni złożyć do Dziekana wniosek o dopuszczenie do egzaminu komisyjnego. W trakcie egzaminu (zaliczenia) na wniosek prowadzącego można przeprowadzić kontrolę techniczną przestrzegania zakazu używania zakazanych środków technicznych.

Przygotowywane jest uruchomienie kolejnej sali egzaminacyjnej przeznaczonej do nowoczesnego sprawdzania wiedzy studentów w oparciu o testy multimedialne, zgodnie z

nowoczesną metodyką nauczania. Ta metoda pozwala zwiększyć skuteczność kształcenia poprzez zaangażowanie studentów, umożliwia weryfikację zrozumienia materiału w czasie rzeczywistym, a szybka analiza wyników wskaże wykładowcy mocne i słabe strony studentów. Jedna tego typu sala na około 35 osób już funkcjonuje. W sali tej znajduje się specjalnie wydzielone i przystosowane miejsce dla osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim.

Gdy z przedmiotem są związane ćwiczenia lub inne zajęcia, a plan studiów przewiduje obowiązek ich zaliczenia, to warunkiem dopuszczenia do egzaminu z tego przedmiotu jest uprzednie uzyskanie zaliczenia tych zajęć. Ustalenie szczegółowych warunków zaliczenia poszczególnych przedmiotów oraz zajęć z nimi związanych należy do obowiązków osób, które prowadzą dany przedmiot, albo dany typ zajęć, i pozostaje w granicach ich uznania.

Z rozmów przeprowadzonych ze studentami w trakcie hospitacji zajęć wynika, że znane są im zasady zaliczenia na samym początku zajęć. Prowadzący podają wykaz literatury, informują gdzie można zapoznać się z sylabusem przedmiotu. Sylabusy są zresztą zamieszczone na stronie internetowej WPAiE.

Regulamin Studiów w rozdz. V określa zasady zaliczenia i egzaminów. Wynika z niego, iż co do zasady student który nie zaliczy ćwiczeń, nie ma możliwości ich poprawienia. Jedynie w szczególnych przypadkach dyrektor właściwej jednostki dydaktycznej może umożliwić sprawdzenie wiedzy komisyjnie. Taka sytuacja może jednak być krzywdząca dla studenta. Skoro bowiem komisyjne zaliczenie zawsze jest traktowane jako coś wyjątkowego, to tak naprawdę studentowi nie przysługuje prawo do poprawki zaliczenia. Władze Dziekańskie analizując wyniki sesji powinny zwrócić szczególną uwagę na te przedmioty, z których liczba braku zaliczeń jest znaczna. W takiej sytuacji można starać się wprowadzić takie zmiany, by z danego przedmiotu wystawiać jedną tylko ocenę. Aktywność studenta w trakcie ćwiczeń (weryfikowana w dowolny sposób) powinna być automatycznie przenoszona na wymagany limit punktowy do zdania egzaminu. Praca studenta w trakcie ćwiczeń jak i egzaminu jest wymierna punktowo, oba wymiary się ze sobą łączą. Odpowiednie rozłożenie akcentów między punktacją z ćwiczeń i z egzaminu pozwoli na uniknięcie braku zaliczeń, a ciężar ocen niedostatecznych przeniesie na jedyną ocenę czyli na ocenę z egzaminu. Po ewentualnym uzyskaniu oceny niedostatecznej z egzaminu studentowi przysługuje jeden termin poprawkowy (§ 24 pkt 4 Regulaminu Studiów). W obecnym stanie rzeczy w razie uzyskania oceny niedostatecznej z zaliczenia, co do zasady nie przysługuje termin poprawkowy, co w swej istocie jest krzywdzące.

4) zapewnienia jakości kadry dydaktycznej (np. okresowych ocen pracowników, hospitacje, ankiet dla studentów oceniających zajęcia dydaktyczne, częstotliwość ankietyzacji),

Ocena pracowników odbywa się cyklicznie co jest realizacją ustawowego obowiązku wynikającego z ustawy o szkolnictwie wyższym (art. 132). W trakcie wizytacji przedstawione zostały protokoły z posiedzenia Wydziałowej Komisji ds. oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych na WPIAiE z dnia 8 marca 2010 r. Z protokołu wynika, że ocenie poddanych zostało 69 doktorów oraz 2 mgr. Z tego 49 doktorów otrzymało ocenę pozytywną, 17 doktorów pozytywną z zaleceniem zaopiniowania za rok, 1 mgr ocenę pozytywną z zaleceniem zaopiniowania za rok, 1 mgr otrzymał ocenę negatywną. W odniesieniu do dwóch doktorów zalecono zmianę zatrudnienia ze stanowiska adiunkta na stanowisko starszego wykładowcy.

Przedstawione zostały również przykładowe arkusze oceny indywidualnej odnoszące się do trzech osób. Arkusze oceny są wypełniane bardzo dokładnie, zawierają wnikliwe oceny opiekunów naukowych, również zawierają odniesienia do ocen jakie nauczycielom wystawiają w ankietach studenci. Można założyć, że jeśli ocena będzie cyklicznie powtarzana zgodnie z obowiązującymi regulacjami w tym zakresie, stanowi to rzeczywisty element zapewnienia jakości kadry akademickiej zatrudnionej na WPIAiE.

Odbywają się hospitacje zajęć, w trakcie których główny nacisk kładziony jest na ocenę doktorantów co ma stanowić dodatkowy element oceny ich przydatności i kompetencji do prowadzenia działalności dydaktycznej. Wzorzec protokołu hospitacji jest sporządzony należycie, znajdują się na nim podpisy hospitującego, hospitowanego oraz starosty roku (grupy). Hospitacje zajęć pracowników samodzielnych odbywają się sporadycznie, głównie w sytuacji gdy pojawiającej się w takim zakresie potrzeby wynikającej z sygnałów zewnętrznych. Taka dywersyfikacja wydaje się być niewłaściwa. Ocenie powinni podlegać wszyscy, wszak wszyscy nauczyciele akademicy tworzą środowisko akademickie tej Uczelni, i każdy z osobna współodpowiada za jakość kształcenia. Z zachowaniem należytego szacunku należnego każdemu nauczycielowi a w szczególności Profesorom tej Uczelni, z zachowaniem właściwego parytetu pomiędzy hospitującym i hospitowanym, również grupa pracowników samodzielnych powinna być poddawana okresowym hospitacjom. W przeciwnym bowiem wypadku jedynym oceniającym będzie odbiorca usług edukacyjnych czyli student, i negatywna ocena jednostki może negatywnie rzutować na opinię o całej Uczelni. Takim sytuacjom należy zawczasu zapobiegać. Hospitacje zajęć powinny zostać

wpisane jako jeden ze stałych punktów systemu, odbywać się cyklicznie, i za każdym razem ich wyniki powinny być analizowane w gronie Władz Dziekańskich.

Ocena pracowników odbywa się dodatkowo za pośrednictwem anonimowej ankiety dostępnej studentom z poziomu wirtualnej uczelni. Student dla potrzeb wypełnienia ankiety sam dobiera sobie hasło i login co zapewnia całkowitą anonimowość. Na samym początku wdrożenia procesu ankietowania problemem był poziom frekwencji studentów chcących wziąć udział w ankietowaniu. Oscylował on w granicach kilkunastu procent. W ostatnim roku akademickim dokonano zmiany wprowadzając obowiązek wypełnienia ankiety przez studenta przy wyborze przedmiotów z puli przedmiotów do wyboru, co spowodowało wzrost frekwencji i wynosi obecnie prawie 80%. Taka sytuacja znacznie urealnia wyniki ankiet i prowadzi do uznania jej za rzeczywisty element kontroli jakości procesu dydaktycznego.

W trakcie spotkania z kadrą zatrudnioną na kierunku *prawo* padały pytania, jaki jest sens ankietowania, jeżeli brak jest pewności co do faktu, czy osoba oceniająca uczęszczała na wykłady nauczyciela którego ocenia. Uwagi są rzeczywiście zasadne i wydaje się, że można te wątpliwości rozstrzygnąć poprzez odpowiednie ograniczenie dostępności do ankiet dla tych studentów, którzy ubiegali się o weryfikację swojej wiedzy z danego przedmiotu. Jest to możliwe wobec posiadania przez WPAiE rozbudowanego systemu informatycznego.

5) form wsparcia studentów (np. informacji o wsparciu ze strony nauczycieli akademickich, w tym opiekunów roku oraz pracowników administracyjnych, ankiet dla studentów dotyczących pracy administracji),

W trakcie wizytacji zauważona została wysoka dbałość o odbywanie i obecność w trakcie, konsultacji przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na WPAiE. Każdy z pracowników zamieszcza na swoim profilu w systemie informatycznym dokładne dane gdzie i kiedy odbywa się dyżur. W trakcie wizytacji sprawdzone terminy odbywania konsultacji okazały się rzeczywiste. Osoby te znajdowały się w zapowiedzianych pomieszczeniach.

Powoływani są starostowie oraz opiekunowie roku, których zadaniem jest pomoc studentom we wszelkich sprawach dotyczących ich toków studiów.

System ankietowania pracowników dziekanatu jest na etapie wdrażania. Aktualnie studenci nie mają możliwości oceniania pracy dziekanatów w sposób ciągły. Niemniej jednak przygotowywane są działania zmierzające do wdrożenia systemu ankiet z poziomu systemu informatycznego, by w sposób anonimowy każdy ze studentów mógł wyrazić swoją opinię o pracy dziekanatów. Aktualnie nie ma to jednak charakteru rozwiązania systemowego. Pewną

formą oceny pracy administracji jest forum dyskusyjne na portalu Wydziału, jednak jest to jedynie namiastka rozwiązania systemowego.

6) stosowanego systemu informacyjnego (np. gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji o poziomie zadowolenia studentów oraz o wynikach kształcenia osiągniętych przez studentów, możliwościach zatrudnienia absolwentów itp.),

W trakcie wizytacji przeprowadzona została rozmowa z informatykiem. Strona istnieje w tej wersji od 2004 r., podlega ciągłym ulepszeniom i zmianom.

Przeglądana **aplikacja zasługuje na szczególne wyróżnienie**. Strona jest rzeczywiście unikatowa, każdy student ma dostęp do ogromnej ilości danych. Znajduje się na niej mnóstwo informacji w całości zintegrowanych, pozwalających studentowi swobodnie poruszać się po całości. Zamieszczone kategorie są klarowne i dostęp do poszukiwanych informacji jest intuicyjny. Każdy z pracowników może po zalogowaniu się do systemu zamieszczać informacje dotyczące prowadzonego procesu dydaktycznego (np. zmiana godzin, odwołanie zajęć itd.), które w czasie rzeczywistym ukazują się na głównej stronie Wydziału. Każdy pracownik posiada własną kategorię, w której zamieszcza takie informacje jak np: materiały dydaktyczne, sylabus do przedmiotu, godzina i dzień konsultacji, program zajęć. W większości przypadków pozostałych przeglądanych osób, zamieszczano również materiały dydaktyczne wymagane do przygotowania na zajęcia. Niektórzy zamieszczali linki do stron na których owe materiały się znajdują.

Załącznik dodatkowy nr III a – uwagi szczegółowe do stosowanego systemu informacyjnego

Po zalogowaniu się jako student, istnieje możliwość bezpłatnego skorzystania z programu LEX, istnieje dostęp do bazy moodle. W danym momencie w aplikacji moodle zamieszczone były materiały dotyczące jednego przedmiotu.

Student ma możliwość skontaktowania się z właściwym dziekanatem i zadania pytania. W tej konkretnej sytuacji konto studenta zawierało około 20 pytań zadanych dziekanatowi. Obsługa dziekanatu odpowiada na zadane pytania tą samą drogą w ciągu 24 godzin. Jeżeli w kilku przypadkach istnieje powtarzalne pytanie, odpowiedź jest formułowana jako wysyłka zbiorcza do kilku/kilkunastu studentów. Wszystkie zadane pytania student ma przechowane w archiwum na swoim koncie. Poza tym na stronie głównej Wydziału zamieszczona jest

kategoria FAQ (frequently asked questions), w której zamieszczane są odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania.

Student ma obowiązek samodzielnie wydrukować kartę obiegową, która po merytorycznej weryfikacji jest zamieszczana w systemie, i każdy ze studentów posiada ją na swoim koncie w sposób zindywidualizowany. W każdym momencie student ma możliwość podglądnięcia aktualnych wyników z zaliczeń, egzaminów, i co ciekawe na bieżąco pojawia się informacja, którą pozycję rankingową w skali wszystkich osób studiujących aktualnie zajmuje (przeglądane konto dotyczyło studenta, który plasował się około 1400 miejsca, ze średnią ocen nieco ponad 4,0).

Za pośrednictwem przygotowanej aplikacji studenci zapisują się na proponowane w danym semestrze przedmioty do wyboru. Od pewnego czasu dokonano modyfikacji wedle której, student chcący się zapisać na przedmioty do wyboru musi obowiązkowo wypełnić minimum trzy ankiety dotyczące przedmiotów, w których do tej pory uczestniczył. To spowodowało znaczny wzrost procenta odpowiedzi, który zbliżył się do 80%.

Przed ukończeniem studiów każdy ze studentów ma obowiązek wydrukować przygotowany w systemie wykaz wszystkich uzyskanych ocen w trakcie całych studiów i w wersji wydrukowanej dostarczyć do dziekanatu. Zatwierdzenie własnoręcznym podpisem tego wykazu pozwala uniknąć nieporozumień w zakresie wydawanego później suplementu do dyplomu. Poza tym student ma możliwość zaproponowania umieszczenia w suplemencie dodatkowych informacji dotyczących przebiegu studiów. Wypełnia zdalny formularz, załącza dokumenty to weryfikujące i wysyła do dziekanatu. Pracownik dziekanatu dokonuje merytorycznej weryfikacji i odsyła studentowi poprawiony ewentualnie wniosek. W ten sposób zapewnia się studentowi rzeczywisty udział w formułowaniu treści suplementu świadczącego o historii i przebiegu całości studiów.

Każdy wykładowca może w specjalnie przygotowanej aplikacji dokonać rezerwacji obsługi informatycznej niezbędnej do przeprowadzenia egzaminu w formie testowej. Studenci zdający test zaznaczają na specjalnym kartonowym szablonie dokonane wybory odpowiedzi. Następnie obsługa informatyczna zebrane karty z zaznaczonymi wynikami testu poddaje odczytowi w skanerze o wydajności ponad 1400 sztuk na godzinę. Automatycznie wyniki egzaminu są zamieszczane na indywidualnych kontach studentów, a każdy z wykładowców ma wygenerowany protokół z egzaminu, który należy jedynie podpisać i oddać do dziekanatu.

W trakcie wizytacji odwiedziliśmy salę, która w całości jest przygotowana do przeprowadzania egzaminów z 50 stanowiskami. Zamontowane laptopy i system intranetowy pozwala na jednoczesne przeprowadzenie egzaminu 50 osobom, które zaznaczają na

wyświetlonych testach właściwe ich zdaniem odpowiedzi. Automatycznie jest to sprawdzane i tuż po egzaminie ukazują się wyniki. Kolejna sala tego typu jest w trakcie budowy.

W jednym z pomieszczeń istnieje niewielkie studio telewizyjne, którego zadaniem jest zapewnienie technicznej obsługi dla istniejącej na Wydziale wydziałowej telewizji internetowej. Studenci przeprowadzają w niej wywiady z zaproszonymi gośćmi, ale i władzami uczelni w razie potrzeby szybkiego dodarcia z nowymi wiadomościami do wszystkich osób studiujących.

Reasumując: strona jest wyjątkowo prorozwojowa, **zasługuje na szczególne wyróżnienie.** Jediną uwagą pod kątem Władz Wydziału jest fakt, iż dla obsługi tak ogromnej ilości danych, aplikacji i systemów, zatrudnionych jest jedynie 6 informatyków. Jeżeli Władze Wydziału chcą nadal utrzymać wysoki poziom świadczonych usług w tym zakresie, oraz zapewnić bezkolizyjną i szybką obsługę obu stron procesu dydaktycznego – studentów i nauczycieli akademickich, powinny rozważyć zwiększenie zasobów kadrowych obsługujących system. System, który jest jednym z najważniejszych filarów procesu aktualnego monitorowania systemu wewnętrznej jakości kształcenia, samym stanowi doskonałą wizytówkę Wydziału w całej Polsce. Należy dbać o jego właściwe trwanie i ciągłe ulepszanie.

7) publikowania informacji (np. dostępu do aktualnych i obiektywnych informacji na temat m.in. oferty kształcenia, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur toku studiów, planowanych efektów kształcenia).

Kandydaci na studia oraz studenci posiadają łatwy dostęp (zarówno w tradycyjnej drukowanej formie zawiadomień oraz ogłoszeń w formie elektronicznej) do elementarnych informacji dotyczących oferty kształcenia, etapowych rezultatów osiągnięć studenta, stosowanych procedur toków studiów, programów nauczania, zasad dyplomowania oraz organizacji zajęć. Studenci mają możliwości zapoznania się z planowanymi efektami kształcenia.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Studenci podczas spotkania ze studentami nie byli w stanie podać efektów prowadzenia ankiet elektronicznych po zakończeniu zajęć. Po zakończeniu procesu ankietyzacji nie są prezentowane zbiorcze opracowania badań, ani szczegółowe wyniki oceny wykładowców.

Z relacji studentów wynika, że ankiety są wypełniane rzadko, dopiero wprowadzenie obowiązkowego wypełniania ankiet zwiększyło zainteresowanie nimi. Jako prawdopodobny powód braku zainteresowania ankietami uznano brak wiary we wpływ na podwyższenie jakości kształcenia na danym kierunku.

Studenci włączają się w zapewnienia jakości kształcenia poprzez zgłaszanie takich inicjatyw jak: projekt „Oceń swój dziekanat”, którego celem jest ewaluacja pracowników dziekanatów, a także przygotowanie propozycji zmian w tym zakresie, stworzenie Kodeksu Etyki Studenta Prawa.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Niezwykle istotna jest rola pracy komisji wewnętrznej zapewnienia jakości kształcenia, gdyż jej istnienie może dać możliwość wdrożenia pewnych procesów na przyszłość, które zaczną żyć własnym życiem.

Jedno z pytań dotyczyło kwestii istoty i potrzeby przeprowadzania ankietyzacji osób prowadzących zajęcia przez samych studentów. W czasie spotkania podkreślono znaczne obciążenie dydaktyką i dużą ilość studentów. Podkreślono, iż Uczelnia podejmuje działania w celu zapewnienia jakości i efektywności kształcenia, które skutkować będą w przyszłości.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

Biuro Karier zajmuje się doradztwem zawodowym, przygotowaniem do rozmów kwalifikacyjnych, organizowaniem spotkań podwyższających kompetencje zawodowe, pośredniczy w uzyskaniu zatrudnienia, informuje o zmianach na rynku pracy, informuje o ważnych wydarzeniach związanych z rynkiem pracy i wiele innych. Pomimo tak szerokiej gamy działań podejmowanych przez Biuro Karier, studenci w trakcie spotkania przyznali, że Biuro Karier nie cieszy się dużą popularnością. Praktyki studenckie wolą organizować sobie sami. Pomocne są przy tym organizacje studenckie, w szczególności ELSA. Szczególna pomoc jaka jest im oferowana dotyczy podpisywania umów z instytucjami zapraszającymi studentów na praktyki. Za te czynności jest odpowiedzialny pełnomocnik ds. praktyk.

Wnioski:

W Uczelni jak i w Wydziale podjęto działania w celu wdrożenia systemu zapewnienia jakości kształcenia, który wymaga permanentnego przeglądu przyjętych założeń. Zaleca się okresowe analizy wniosków wynikających z prac Komisji zajmującej się jakością kształcenia na Wydziale.

Część IV. Nauczyciele akademicki.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	30	27 (13)	3 (0)	0	0
Doktor habilitowany	33	29 (11)	1 (0)	3 (0)	0
Doktor	152	109 (11)	42 (1)	1 (0)	0
Pozostali	6	2	4	0	0
Razem	221	167 (35)	50 (1)	4 (0)	0

* w nawiasie należy podać dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego

Wnioski: W ramach Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii zatrudnionych jest ogółem 221 nauczycieli akademickich w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym 30 profesorów tytularnych, 33 osoby ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 152 ze stopniem naukowym doktora oraz 6 magistrów. Dla 217 nauczycieli akademickich pracujących w jednostce (czyli dla ok. 98 %) Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy.

Wyraźny trzon ogółu kadry Wydziału stanowią osoby ze stopniem naukowym doktora (ok. 69%). Profesorowie stanowią ok. 13 %, doktorzy habilitowani - ok. 15 %. Przedstawione dane jednoznacznie wskazują, iż kadra naukowa jest mocną stroną Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii, a sam Wydział jest jednostką wiążącą swój rozwój przede wszystkim z własną kadrami naukowo-dydaktyczną.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2005	8 (5)	3 (3)	2 (1)
2006	3 (3)	2 (1)	1 (1)
2007	3 (3)	4 (3)	1 (1)
2008	2 (0)	4 (4)	1 (0)
2009	1 (1)	0 (0)	1 (1)
Razem	17 (12)	13 (11)	6 (4)

Wnioski: Dostrzegalny jest regularny rozwój naukowy kadry Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii. Warto również zauważyć, iż niemal wszystkie uzyskane przez pracowników WPAiE stopnie i tytuły są udziałem osób związanych z ocenianym kierunkiem. Zmniejszająca się ilość doktoratów pracowników Wydziału w ostatnich latach spowodowana jest faktem, iż zatrudniane są na nim przede wszystkim osoby już posiadające stopień naukowy doktora.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:
 - formalno-prawnych

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułu i stopni naukowych.

Do minimum kadrowego wliczani są nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego, dla których uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy (§ 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144 poz. 1048, z późn. zm.)).

Dla wszystkich nauczycieli akademickich wliczonych do minimum kadrowego na bieżący rok akademicki zaplanowano osobiste prowadzenie na kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęć dydaktycznych w wymiarze przewidzianym przepisami prawa (§ 8 ust. 3 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego).

Oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego pozwoliły na stwierdzenie, że spełnione są warunki art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

- merytorycznych

Osoby wskazane do minimum kadrowego na kierunku „prawo” stanowią w zakresie kierunku 25 osób, w tym 18 samodzielnych i 7 doktorów, a w dziedzinie związanej z kierunkiem studiów 11 osób – 6 samodzielnych i 5 doktorów. Minimum kadrowe stanowi komplementarny zespół specjalistów z zakresu prawa.

- sformułowanie jednoznacznego wniosku dotyczącego spełnienia wymagań w zakresie minimum kadrowego.

Uczelnia spełnia wymagania przewidziane przepisami prawa dotyczące minimum kadrowego.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 11 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Wynosi 1: 145 przy wymaganym 1:180.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej.

Przedstawiono do analizy i oceny dokumentację osobową wraz z dorobkiem naukowym pozostałych nauczycieli naukowo – dydaktycznych prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku prawo w liczbie 124 osób: doktorów, doktorów habilitowanych i profesorów. Generalnie obsada nie budzi zastrzeżeń. Należy bezwzględnie zmierzać do doskonalenia korelacji między obsadą zajęć a dorobkiem naukowym nauczycieli. Na uwagę zasługuje potrzeba wzbogacenia dorobku naukowego przez niektórych nauczycieli z grupy młodszej kadry z zakresu wykładanej problematyki. Władze Wydziału winny zadbać, aby w obsadzie zajęć znaleźli się wykładowcy z zagranicy oraz praktycy z życia społeczno-gospodarczego.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Spotkanie odbyło się w dniu 15 kwietnia o godz. 15.30 w Audytorium B. Obecnych na Sali było około 45 osób. Spotkanie otworzył przewodniczący Zespołu prof. L. Stadniczeńko, przedstawiając zespół wizytujący, oraz podstawowe zadania PKA. Wyzwaniem przyszłości jest dostosowanie się do procesu bolońskiego, oraz umożliwienie wydziałom prawa ubieganie się o uzyskanie akredytacji międzynarodowej. Istnieje aktualna potrzeba przewartościowania procesu dydaktycznego i zbliżenie się do aktualnych potrzeb w tym zakresie wynikających z krajowych struktur kwalifikacji. Należy zweryfikować podejście do zagadnienia sylabusu do

przedmiotu, który ma być wizytówką uczelni. Niezwykle istotna jest rola pracy komisji wewnętrznej zapewnienia jakości kształcenia, gdyż jej istnienie może dać możliwość wdrożenia pewnych procesów na przyszłość, które zaczną żyć własnym życiem.

Uczelnia posiada ogromny potencjał kadrowy, co pozwala na wykorzystanie jej do innych kierunków na innych uczelniach. Stąd też powinna Uczelnia się w tym zakresie starać wypracować mechanizmy wsparcia własnej kadry. W trakcie spotkania padły 3 pytania. Pierwsze dotyczyło kwestii istoty i potrzeby przeprowadzania ankietyzacji osób prowadzących zajęcia przez samych studentów. Kolejne pytanie dotyczyło roli wydziału prawa w całości uniwersytetu, która nie zawsze zdaniem zebranych jest właściwa. Podejście, iż prawnicy i administratywiści są „nisko kosztocłonni” jest błędne, ale powoduje, że wydziały prawa, jeśli same nie wygenerują swoich dochodów, będą miały problemy finansowe. Ostatnia z wypowiedzi dotyczyła kwestii braku należytego wsparcia ze strony władz Uczelni, jak i wydziału do pozyskiwania grantów zarówno krajowych jak i zagranicznych. Znaczne obciążenie dydaktyką, duża ilość studentów powodują, że brakuje czasu na rzetelne przygotowanie wniosku. Pracownicy oczekują od władz uczelni wsparcia logistycznego i organizacyjnego w tym zakresie, co jest obserwowane w uczelniach prywatnych.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Teczki osobowe nauczycieli akademickich spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.). We wszystkich teczkach znajdują się dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy i przebiegu zatrudnienia. Dokumenty znajdujące się w aktach są ułożone w porządku chronologicznym i ponumerowane. Teczki nie zawierają jednak wykazu znajdujących się w nim dokumentów.

Kopie dyplomów znajdujące się w aktach zostały poświadczone za ich zgodność z oryginałem. Sporadycznie spotkać można starsze kserokopie, które nie posiadają stosownego poświadczenia.

W aktach większości pracowników zgłoszonych do minimum kadrowego na kierunku prawo znajdują się aktualne zaświadczenia o odbytych badaniach lekarskich. Zaświadczenia tego brakuje w teczkach 7 z nich. W aktach pracowników znajdują się również aktualne

zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Tylko w jednym przypadku odnotowano brak stosownego zaświadczenia.

Akty mianowania i umowy o pracę zawierają elementy wymagane przez przepisy prawa.

Uczelnia stosuje własny wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który jednak zawiera nie wszystkie istotne informacje. Ponadto Uniwersytet posługuje się odrębnym oświadczeniem o zatrudnieniu w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy w rozumieniu ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Załącznik dodatkowy nr IVa – Uwagi szczegółowe dotyczące oceny prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Wnioski:

Uczelnia spełnia wymagania dotyczące spraw wchodzących w zakres tematyczny tego rozdziału a dokonana analiza i ocena pozwala stwierdzić, iż występuje możliwość zamierzonych celów w warunkach kadrowych jakie posiada Wydział.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej.

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego prowadzi rozległe oraz rozwinięte badania naukowe we wszystkich dziedzinach nauk prawnych, pozytywnie wpływające na ofertę programową oraz jakość prowadzonych zajęć dydaktycznych. Spora część badań oraz powstałych w ich wyniku publikacji jest wykorzystywana bezpośrednio w praktyce dydaktycznej; taki wniosek można wyciągnąć z analizy opracowań zalecanych w sylabusach, a także z bogatej oferty przedmiotów do wyboru, odzwierciedlającej kierunki badań prowadzonych przez pracowników Wydziału. Należy przy tym także zgodzić się z tezą zawartą w Raporcie samooceny, iż zaangażowanie pracowników w projektach badawczych krajowych, a także zagranicznych nie odpowiada jeszcze potencjałowi naukowemu Wydziału.

Podsumowując: ocena działalności naukowej prowadzonej przez pracowników Wydziału oraz powiązania wyników badań naukowych z kształtem programowym i praktyką dydaktyczną na studiach prawniczych należy ocenić jednoznacznie pozytywnie.

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych (z części studenckiej).

Na Wydziale działa kilkanaście studenckich kół naukowych, reprezentujących różnorodne gałęzie nauk prawnych. Koła naukowe są zrzeszone w Radzie Kół Naukowych. Dużą rolę w życiu Wydziału odgrywa wrocławski oddział ELSA. Studenci rozwijają swoje zainteresowania w Uniwersyteckiej Poradni Prawnej, działającej przy Instytucie Prawa Cywilnego. Organizacje studenckie otrzymują od władz Wydziału wsparcie finansowe, merytoryczne i organizacyjne. Studenci mają również szanse uczestnictwa w wydarzeniach naukowych organizowanych przez pracowników Wydziału.

Studenci dysponują możliwościami włączenia się w proces badań naukowych prowadzonych na Wydziale i wykorzystują te możliwości. Poza konferencjami naukowymi organizowanymi przez poszczególne koła naukowe (z udziałem studentów, doktorantów oraz innych pracowników naukowych), udział studentów w badaniach naukowych przejawia się również w sporej liczbie publikacji studenckich bądź wspólnych publikacji studentów i

pracowników naukowych Wydziału, wydawanych jako materiały pokonferencyjne lub w ramach wydziałowych wydawnictw ciągłych.

Podsumowując: stopień udziału studentów w badaniach naukowych prowadzonych na Wydziale, w organizowanych przez Wydział lub jego jednostki organizacyjne konferencjach, sympozjach i seminariach naukowych oraz w publikacji materiałów pokonferencyjnych i wyników badań – zasługuje na jednoznacznie pozytywną ocenę. Ocena ta obejmuje również studencki ruch naukowy (koła naukowe, działające na Wydziale).

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Wydział uczestniczy w kilku programach międzynarodowej współpracy naukowej, w tym: w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki, realizując temat pt. „Potencjał naukowo-dydaktyczny Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego w służbie ochrony prawnej konsumenta”; w Programie Ramowym Unii Europejskiej „European Research Area”, współrealizując projekt badawczy pt. „Electronic Communications Legal Expertise Transfer”; w programie „Automatyczny Inteligentny System Prawny”, współuczestnicząc w utworzeniu programu komputerowego spełniającego funkcje mobilnej bazy aktów normatywnych, wykorzystywanej w procesach tworzenia i stosowania prawa; w „Programme Droit francais et europeen des affaires”, realizowanym wspólnie z Universite Paris-Dauphine; w projekcie „General Principles of Social Security Law”; w „Program Transition Facility”, realizując projekt „E-document”. Równocześnie należy zgodzić się z tezą zawartą w Raporcie Samooceny, iż potencjał naukowo-badawczy pracowników Wydziału powinien być w znacznie większym stopniu angażowany w przedsięwzięcia o charakterze międzynarodowych programów i projektów badawczych.

Podobnie należy ocenić wymianę międzynarodową studentów i kadry naukowo-dydaktycznej Wydziału. Uniwersytet Wrocławski realizuje obecnie 44 umowy LLP-Erasmus z partnerami zagranicznymi, dotyczące wymiany studentów i pracowników naukowych. W świetle liczby tych umów rzeczywista wielkość wymiany studentów i pracowników naukowych jest znacząca, ale z dużymi rezerwami wzrostu. W roku akad. 2007-2008 z wymiany skorzystało 69 studentów; w roku akad. 2008-2009 – 73 studentów; w roku akad. 2009-2010 proces rekrutacji pomyślnie przeszło 73 studentów. Zwrotnie na Wydziale gościli

odpowiednio studenci zagraniczni: 31 osób w roku akad. 2007-2008; 37 osób w roku akad. 2008-2009. W roku akad. 2009-2010 na Wydziale gości 46 studentów zagranicznych. Z praktyk programu „Erasmus Placements” skorzystało w roku akad. 2008-2009 6 studentów studiujących na kierunku „Prawo”, zaś w obecnym roku akad. na praktyki zagraniczne wyjedzie już 12 studentów prawa. Studenci prawa korzystają również z wymiany w ramach programu Ceepus (w roku akad. 2008-2009 3 studentów, w bieżącym roku akad. – 2 studentów), a także z wymiany realizowanej wspólnie z uczelniami amerykańskimi (3 studentów rocznie).

Dla rozwoju dydaktyki w zakresie studiów prawniczych istotne znaczenie ma funkcjonowanie na Wydziale (we współpracy z partnerami zagranicznymi) szkół prawa obcego: angielskiego i europejskiego, niemieckiego, francuskiego, amerykańskiego i austriackiego.

Podsumowując: dotychczasowy stan przedsięwzięć w zakresie współpracy międzynarodowej Wydziału świadczy o rozpoczęciu procesu umiędzynarodowienia dydaktyki i badań naukowych prowadzonych na Wydziale i zasługuje na pozytywną ocenę. Nie jest to stan, jaki można byłoby uznać za docelowy zarówno z punktu widzenia aspiracji Wydziału, jak też potencjału jego kadry naukowo-dydaktycznej. Władze Wydziału mają zwłaszcza świadomość potrzeby intensyfikacji wysiłków w kierunku poszerzania skali współpracy międzynarodowej w zakresie badań naukowych oraz pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania tych badań, powiększania oferty zajęć w językach obcych i przyciągania studentów zagranicznych, a także zwiększania liczby pracowników Wydziału wyjeżdżających z wykładami za granicę.

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

Wnioski :

Działalność naukowa prowadzona na Wydziale w zakresie studiów prawniczych wpływa na wysoką jakość działalności dydaktycznej prowadzonej przez pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału, a także na kształt koncepcji kształcenia i treści programowe realizowane na studiach prawniczych. Współpraca międzynarodowa Wydziału oraz aktualny stopień zaangażowania pracowników naukowo-dydaktycznych we wspólne przedsięwzięcia badawcze i dydaktyczne pozwalają na sformułowanie wniosku o rozpoczęciu procesu umiędzynarodowienia kształcenia prawniczego na Wydziale. Dla rozwoju dydaktyki

w zakresie studiów prawniczych istotne znaczenie ma funkcjonowanie przy Wydziale szkół prawa obcego (angielskiego i europejskiego, niemieckiego, francuskiego, amerykańskiego i austriackiego), realizowanych we współpracy z partnerami zagranicznymi.

Część VI. Baza dydaktyczna.

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i Internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii ma do dyspozycji 38 sal dydaktycznych, o łącznej powierzchni 3832,23 m², mieszczących się w 4 położonych w sąsiedztwie budynkach (A, B, C i D), z czego 3 połączone są łącznikiem (A, B i C). Z czego 10 to sale wykładowe, w tym 2 sale dla ponad 500 osób każda, 2 sale dla 238 osób każda, 1 sala dla 190 osób, 2 sale dla 176 osób każda, 1 dla 100 osób każda oraz 1 sala dla 84 i 1 sala dla 72 osób. W budynkach wydziału znajdują się również 3 pracownie komputerowe, posiadające łącznie 48 stanowisk komputerowych, w których odbywają się m.in. zajęcia z Technologii Informacyjnych. Część sal jest wyposażona w urządzenia multimedialne i możliwość połączenia z Internetem. W chwili obecnej trwają prace modernizacyjne realizowane przy wsparciu środków z Regionalnego Programu Operacyjnego (łączna kwota nakładów w 2010 roku wynosi ponad 1,5 mln zł). Budynki, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne, są przystosowane do kształcenia osób niepełnosprawnych. (szczegółowe dane o salach dydaktycznych zawiera załącznik nr 20). W budynkach znajdują się windy, które albo są ogólnie dostępne dla każdego, albo też klucz do windy osoba niepełnosprawna może otrzymać na portierni. W trakcie wizytacji stwierdzono, że wizytowane sale dydaktyczne są należycie wyposażone, niektóre z nich posiadają specjalne miejsca dla osób niepełnosprawnych (sala komputerowa C1A i C1B – po 16 stanowisk w tym jedno specjalnie przystosowane). Na terenie całego budynku znajdują się liczne tablice ogłoszeniowe. W budynku głównym znajduje się wydawnictwo w którym można nabyć podstawowe podręczniki, a kilkadziesiąt metrów od budynku znajduje się duża księgarnia wydawnictwa uniwersytetu wrocławskiego.

Biblioteka Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UWro. należy do największych i najlepszych bibliotek prawniczych w Polsce. Zajmuje pomieszczenia w trzech budynkach Wydziału (łącznie 2980 m²): budynek D – 1912 m² (czytelnie: główna, naukowa, komputerowa, wypożyczalnia, magazyny, pokoje pracownicze) budynek A i C 1068 m² (czytelnia czasopism bieżących oraz magazyny piwniczne). Zasoby biblioteczne (wg stanu: na 30 listopada 2009 r.) wynosiły 148.039 wol. druków zwartych (zbiory po 1945 r. widoczne w katalog on-line <http://www.bu.uni.wroc.pl> – książki z oznaczeniem PAd przed sygnaturą), 54.381 wol. czasopism (ogółem - 1617 tytułów), w tym 434 tytułów bieżących czasopism (w tym zagranicznych: 82 tytuły regularnie wpływające do Biblioteki poprzez kupno, dary i

wymianę). Stan biblioteki pod względem podręczników niezbędnych do nauczania na kierunku *administracja* jest wzorcowy.

W Bibliotece działają 4 czytelnie:

- główna (o powierzchni 868 m²; 182 miejsca z wolnym dostępem do książek i czasopism) – czynna 7 dni w tygodniu;
- naukowa (199 m² - 25 miejsc z wolnym dostępem do czasopism zagranicznych) – czynna 7 dni w tygodniu;
- komputerowa (217,6 m² - 50 miejsc) – czynna 6 dni w tygodniu;
- czasopism bieżących (zmniejszona w 2010 r. z 112 miejsc na 72 w związku z powstaniem w jej części nowej pracowni komputerowej dla studentów).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r., w sprawie książki obiektu budowlanego¹, w tablicy VI takiej książki powinien znajdować się wykaz protokołów okresowych kontroli stanu technicznego budynku przeprowadzonych przynajmniej raz w roku na podstawie art. 63 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo budowlane. W tablicy VII książki powinien znaleźć się wykaz protokołów okresowych kontroli stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu, przeprowadzanych co najmniej raz na 5 lat przeprowadzonych na podstawie art. 63 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane.

W trakcie wizytacji przedstawione zostały książki obiektów budowlanych, w których odbywa się proces nauczania na kierunku *prawo*.

Budynek D.

Książka obiektu założona 29.10.2008 r., zawarte pełne dane identyfikacyjne obiektu, stan prawny i właścicielski. Znajduje się protokół z kontroli przewodów kominowych i dymowych oraz wentylacyjnych z 15 maja 2009 r. załączone zdjęcia stwierdzonych ubytków.

Zamieszczony protokół 5 letniej kontroli okresowej z 2008 r. Zamieszczony protokół kontroli stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego oraz sprawności instalacji elektrycznej i sanitarnej z 21 czerwca 2006 r. Zamieszczony wykaz przeprowadzonych kontroli: przeglądu technicznego budynku (18.04.2005 r.), oraz adnotacje o przeprowadzonych naprawach (1.12.2009 r., 29.10.2008 r.), oczyszczaniu ścian z graffiti. Budynek oddany do użytku w 2008 r., stąd brak 5 letnich okresowych przeglądów, gdyż dalej ważne są z dnia odbioru budynku.

Budynek A.

¹ Rozporządzenie z dnia 3 lipca 2003 r., Dz.U. Nr 120, poz. 1134.

Zawarte dane identyfikacyjne obiektu, stan prawny, właścicielski. Protokół kontroli przewodów kominowych, dymowych oraz grawitacyjnych z 14.05.2009 r. Przeprowadzona kontrola roczna stanu budynku w 2009 r. Książka należycie prowadzona, zawiera wszystkie wymagane wpisy.

Budynek przy ul. Kuźniczej 46/47

Zawarte dane identyfikacyjne obiektu, stan prawny, właścicielski. W dziale VI książki obiektu budowlanego zawarty protokół kontroli okresowej stanu technicznej sprawności budynku. Daty kontroli zaprotokołowane: 20.12.2002 r., 24.02.2005 r., 1.12.2009 r. W dziale VII brak samych protokołów, jednak jest protokół z rocznej kontroli z 2009 r., oraz kontroli 5 letniej z 2008 r.

Budynek przy ul. Uniwersyteckiej 22/26

Załączony protokół z kontroli przewodów kominowych, dymowych oraz grawitacyjnych. Załączony protokół z kontroli instalacji odgromowej z 2.12.2008 r. – instalacja nie nadaje się do użytku i nie spełnia swojego zadania. Zamieszczony protokół z okresowej kontroli stanu technicznego i przydatności do użytkowania całości budynku oraz sprawności instalacji elektrycznej i sanitarnej – z dnia 31.07.2006 i 24.02.2005 r. załączony protokół przeglądu 5 letniego.

We wszystkich budynkach stwierdzono istnienie zapisów o przeprowadzeniu odpowiednich kontroli, w dziale VI lub VII książki, choć niektóre przeglądy wydają się nie być dokonywane cyklicznie, i w tym zakresie działania wymagają cykliczności zgodnej z obowiązującymi przepisami.

Baza Uczelni jest na dobrym a w niektórych pomieszczeniach na wysokim poziomie. Większość wizytowanych pomieszczeń w których odbywa się proces dydaktyczny jest należycie wyposażona, są przestronne i wygodne dla studentów.

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia.

Studenci dobrze oceniają bazę dydaktyczną Wydziału. W opiniach studentów szczególne uznaje zyskują wyremontowane sale dydaktyczne, które są najlepiej wyposażone. Wydział ma częściowy dostęp do bezprzewodowego Internetu. Budynek jest częściowo przystosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Do budynku jest doprowadzony podjazd dla niepełnosprawnych, a na każde piętro można dotrzeć windą. Szczególnie dobrą ocenę studenci wystawiają budynkowi D, w którym znajdują się najlepiej wyposażone sale. Studenci Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii korzystają z 6 domów studenckich

Uniwersytetu Wrocławskiego. Koszt zakwaterowania zależy od standardu domu studenckiego od 290 zł do 405 zł miesięcznie. Studenci doceniają zaangażowanie władz Wydziału w remontowanie starszych obiektów dydaktycznych. Baza gastronomiczna Wydziału nie podlegała zastrzeżeniom ze strony studentów, jest ona dostępna także dla studentów niestacjonarnych. Baza sportowa jest urozmaicona i pozwala na uprawianie kilkunastu dyscyplin sportowych.

Wnioski:

Istniejąca infrastruktura materialna Wydziału stwarza możliwości realizacji zadań naukowo – badawczo – dydaktycznych. Biblioteka Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UWr. należy do największych i najlepszych bibliotek prawniczych w Polsce. Zajmuje pomieszczenia w trzech budynkach Wydziału (łącznie 2980 m²).

Budynki, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne, są przystosowane do kształcenia osób niepełnosprawnych.

Zasoby biblioteczne (wg stanu: na 30 listopada 2009 r.) wynosiły 148.039 wol. druków zwartych .

Baza Uczelni jest na dobrym a w niektórych pomieszczeniach na wysokim poziomie. Większość wizytowanych pomieszczeń w których odbywa się proces dydaktyczny jest należycie wyposażona, są przestronne i wygodne dla studentów.

Wydział ma częściowy dostęp do bezprzewodowego Internetu. Budynek jest częściowo przystosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Do budynku jest doprowadzony podjazd dla niepełnosprawnych, a na każde piętro można dotrzeć windą.

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

W Uniwersytecie Wrocławskim działa samorząd studencki w oparciu o Regulamin Samorządu Studenckiego Uniwersytetu Wrocławskiego, którego zgodność ze Statutem uczelni oraz ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym została stwierdzona przez Senat uczelni w formie uchwały. Samorząd studencki posiada swoje biuro, wyposażone w sprzęt biurowy. Wsparcie finansowe jest udzielane przez uczelnię w oparciu o wyodrębnioną część budżetu uczelni przeznaczoną na projekty studenckie realizowane przez samorząd studencki, ponadto uczelnia przyznaje dotacje celowe na projekty, które cieszą się największym zainteresowaniem. Zdaniem studentów zaangażowanych w działalność samorządu studenckiego jest to wsparcie zapewniające sprawne funkcjonowanie. Studenci posiadają, zgodnie z art. 61 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, udział w Senacie uczelni. Przedstawiciele studentów włączają się w pracę komisji tworzonych przez władze uczelni. Studenci są członkami komisji senackich, rady bibliotecznej, komisji dyscyplinarnych. Przedstawiciele samorządu są członkami Rady Wydziału, w której stanowią wymagany udział procentowy w jej składzie. Studenci wchodzi w skład komisji wydziałowych (Komisja Dydaktyczna – 2 studentów, Komisja Rozwoju Wydziału – 1 student, Komisja Finansowa – 1 student, Komisja Współpracy z Zagranicą – 1 student, Komisja Biblioteczna – 1 student). Po przeprowadzonej wizytacji można stwierdzić, iż uczelnia i jej jednostki organizacyjne, zapewniają odpowiednie warunki materialne do działalności samorządu studenckiego.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki.

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej należy do kompetencji Dziekana. Kompetencje te nie zostały przekazane Komisji Stypendialnej. Instancją odwoławczą dla decyzji Dziekana jest Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego. Na szczeblu Wydziału została powołana Komisja ds. Pomocy Materialnej Samorządu Studentów, która opiniuje sprawy związane z dystrybucją świadczeń.

Wydział przedstawił w trakcie wizytacji przykładowe decyzje o przyznaniu i odmowie świadczenia. Decyzje spełniają wymogi art. 107 Kodeksu Postępowania Administracyjnego, zgodnie z art. 207 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Liczba studentów kierunku prawo korzystających ze świadczeń pomocy materialnej w roku akademickim 2009/2010

L.p.	Rodzaj świadczenia	Kwota świadczenia w zł	Liczba studentów otrzymujących świadczenie
1.	Stypendium socjalne	300 - 560	204
2.	Stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych	250 - 600	59
3.	Stypendium za wyniki w nauce	320 - 500	465
4.	Stypendium za wyniki w sporcie	470	17
5.	Stypendium na wyżywienie	220 - 250	204
6.	Stypendium mieszkaniowe	290 - 390	34
7.	Zapomoga	500 - 1000	11
8.	Stypendium MEN	1300	3

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

W trakcie spotkania ze studentami poruszono problemy związane z organizacją studiów. Najczęściej pojawiającym się problemem były trudności związane z umożliwieniem studentom studiowania w trybie indywidualnego toku studiów. Studenci uważają, że odmowa przyznania takiego toku studiów jest niemalże automatyczna i nie istnieją kryteria przyznania prawa do takiego toku studiów. Przy tej okazji ujawniły się zastrzeżenia części studentów do władz Wydziału odpowiedzialnych za sprawy studenckie na kierunku prawo (studia stacjonarne i niestacjonarne). Wśród zastrzeżeń wymieniono uniemożliwianie zmiany seminarium magisterskiego oraz incydentalnie zdarzające się zmiany decyzji tuż po jej podjęciu. Poważnym problemem zgłoszonym przez studentów jest brak możliwości poprawy ćwiczeń i tym samym kierowanie takich studentów na powtarzanie roku (Uchwała nr 15/2009 Rady Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 18 maja 2009 r. w sprawie zasad i warunków zaliczania semestru (roku) na jednolitych studiach magisterskich, studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz w innych sprawach dydaktycznych na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego). Tymczasem studenci oczekują umożliwienia im powtarzania np. kolokwium zaliczeniowego i podejścia do egzaminu.

Studenci zwracają również uwagę na potrzebę z informatyzowania dokumentacji studiów. Jednak wyrażają obawę o bezpieczeństwo ich danych osobowych. Studenci zauważyli, że zdarza się, iż wyniki ogłaszane w gablotach na Wydziale zawierają imiona i nazwiska studentów. Zdaniem studentów konieczne jest również lepsze zabezpieczenie danych osobowych w systemie informatycznych, gdyż obecnie nie mają przekonania, że system logowania przy użyciu numeru PESEL jest bezpieczny.

Załącznik dodatkowy nr VIIa – Uwagi szczegółowe do oceny spraw studenckich.

Wnioski:

Na podstawie przeprowadzonej analizy i oceny tej części raportu należy stwierdzić, iż uczelnia nie spełnia niektórych podanych kryteriów zawartych w załączniku. Studenci wyrażają obawę o bezpieczeństwo swych danych osobowych. W Uniwersytecie działa samorząd studencki zgodnie ze statutem i regulaminem samorządu studenckiego.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

Ocena zgodności prowadzonej w uczelni dokumentacji toku studiów, w tym albumu studentów, księgi dyplomów, teczek osobowych studentów i absolwentów, kart okresowych osiągnięć studenta i indeksów, wydawanych dyplomów i suplementów z przepisami prawa.

Album studenta i księga dyplomów są prowadzone w formie elektronicznej, centralnie dla całej Uczelni. Album studenta prowadzony jest zgodnie z wymogami § 9 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634). Numer albumu przypisany jest studentowi na wszystkich kierunkach i poziomach studiów realizowanych przez studenta w Uczelni. Numer ten odpowiada numerowi wpisanemu w indeksie studenta i w legitymacji studenckiej. Sposób prowadzenia księgi dyplomów spełnia nie wszystkie wymagania wynikających z § 11 ust. 3 powyższego rozporządzenia.

Protokoły zaliczenia przedmiotu są prowadzone zasadniczo zgodnie z wymogami § 10 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Analiza losowo wybranych teczek studentów oraz osób skreślonych z listy studentów, wykazała, iż są one prowadzone poprawnie i zawierają wymagane dokumenty, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.

Stwierdzono, iż prawie wszystkie decyzje wydawane w indywidualnych sprawach studenckich zawierają wymagane przepisami prawa elementy treściowe.

Oglądowi poddano losowo wybrane indeksy i karty okresowych osiągnięć studenta. Nie stwierdzono w nich poważnych uchybień. Rejestr wydawanych indeksów i legitymacji jest prowadzony w sposób tradycyjny. Wpisy są sporządzane zgodnie z § 8 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Oglądowi poddano losowo wybrane dyplomy i suplementy oraz dokumenty związane z procesem dyplomowania. Niektóre dyplomy i suplementy sporządzane są z przekroczeniem terminu określonego w przepisach ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Ponadto numer dyplomu nadawany jest niezgodnie z § 11 ust. 3 powyższego aktu.

Protokoły egzaminu dyplomowego są prowadzone prawidłowo (stosownie do § 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów). Nie stwierdzono uchybień w pozostałej dokumentacji związanej z procesem dyplomowania.

Załącznik dodatkowy nr VIIIA – Uwagi szczegółowe do oceny dokumentacji toku studiów.

Wnioski:

Analiza dokumentacji toku studiów pozwoliła na stwierdzenie, iż jest ona prowadzona w sposób prawidłowy. Dostrzeżono jedynie nieliczne niedociągnięcia, które nie wpływają na ogólną pozytywną ocenę tego aspektu działalności Uczelni.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		X			
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania		X			
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna	X				
Cz. II	Efekty kształcenia		X			
Cz. V	Badania naukowe		X			
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		
Cz. VI	Baza dydaktyczna		X			
Cz. I, VII	Sprawy studenckie			X		
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki		X			
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem		X			
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia		X			

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce (uzasadnienie powinno nawiązywać do uwag zawartych w treści raportu) oraz ewentualne zalecenia.

Uniwersytet Wrocławski, w tym Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii ma w sposób prawidłowy określoną swoją misję, cele, zdefiniowaną i ugruntowaną tożsamość w świadomości jej społeczności oraz w kraju i regionie posiada bogaty potencjał umożliwiający dalszy rozwój naukowo badawczy i kształceniowy na ocenianym kierunku. Wypracowanie tej pozycji było możliwe dzięki długoletniemu zaangażowaniu władz Wydziału i kadry w tworzeniu warunków do pracy naukowo dydaktycznej. Oceniana jednostka spełnia standardy kształcenia. Wskazane w poszczególnych częściach raportu uchybienia i realizacja zaleceń w nich zawartych niewątpliwie przyczyni się do podniesienia jakości kształcenia poprzez wdrożenie w pełni wewnętrznego systemu jakości i realizacji celów strategicznych Wydziału.

Raport sporządził
na podstawie raportów cząstkowych

Leszek Stadniczeńko

W odpowiedzi na raport Władze uczelni odniosły się do sformułowanych w raporcie uwag przedstawiając dodatkowe informacje, wyjaśnienia i stosowne dokumenty, nie uzasadniają one jednak zmiany uprzednio sformułowanych ocen.